

Till
Kommunstyrelsen

Avstämning av mål och budget för 2024

Samt ärenden som sambehandlas med avstämning av mål och budget för 2024

Fördelning av statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan, dnr KS 2023/1325

Fördelning av statsbidrag för förvaltningsområden för finska, meänkieli och samiska 2024, dnr KS 2023/1367

Ansökan sociala investeringar - Eftervård med hög tillgänglighet för unga i riskzon för kriminalitet, dnr KS 2023/1338

Storstockholms brandförsvaret – Verksamhetsplan och budget 2024 med ekonomisk plan för år 2025-2026, dnr KS 2024/79

Stadsledningskontorets förslag till beslut

1. Avstämning av mål och budget för 2024, med tillhörande uppdrag och uppmaningar till berörda nämnder och bolagsstyrelser, godkänns i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 57,9 mnkr i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2 Till kommunstyrelsen förfogande för oförutsedda behov* i 2024 års budget.
3. Nämnderna medges budgetjustering för ökade investeringsutgifter med 294,4 mnkr i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsen förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2024 års budget.
4. Nämnderna medges budgetjustering för ökad internränta med 27,3 mnkr i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Finansiering sker via finansförvaltningen.
5. Nämnderna medges budgetjusteringar för ökade nettokostnader med 13,3 mnkr i enlighet bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Finansiering sker genom att omdisponera för ändamålet avsatta medel under kommunstyrelsen m.m. i 2024 års budget.
6. Nämndernas driftbudgetar för år 2024 justeras för ökade kostnader och intäkter med 7 092,2 mnkr för redovisade omslutningsförändringar i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
7. Nämndernas resultatenheter för år 2024 godkänns i enlighet med bilaga 5 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
8. Justeringar av kommunfullmäktiges indikatorer fastställs i enlighet med bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
9. Nämnderna uppmanas och stadens bolagsstyrelser uppmanas, genom Stockholms Stadshus AB, att justera och

komplettera indikatorer och målvärden i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande samt bilaga 3 och 4.

10. Fördelning av statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan godkänns (dnr KS 2023/1325) i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
11. Fördelning av statsbidrag för förvaltningsområden för finska, meänkieli och samiska 2024 godkänns (dnr KS 2023/1367) i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, under förutsättning att staden erhåller medel från Sametinget.
12. Nämnderna medges medel för sociala investeringar i eftervård med hög tillgänglighet för unga i riskzon för kriminalitet (dnr KS 2023/1338) i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
13. Anmälan av Storstockholms brandförsvares Verksamhetsplan och budget 2024 med ekonomisk plan för 2025-2026 godkänns (dnr KS 2024/79) i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande samt bilaga 6.
14. Stockholms stad deltar i klimatmanifestationen Earth Hour lördagen den 23 mars klockan 20:30-21:30 2024 i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
15. Övriga framställningar från nämnderna avslås.

Sammanfattning

Avstämning av mål och budget för 2024 (avstämningsärendet) innehåller stadsledningskontorets analys, synpunkter och förslag utifrån granskning och uppföljning av nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner med budget för 2024. I ärendet presenteras stadsledningskontorets bedömning av stadens aggregerade måluppfyllelse för helåret samt risker som kan inverka på denna.

Omvärlden fortsätter att präglas av lågkonjunktur, höjda räntor och dämpad efterfrågan. Den höga inflationen och de kraftigt stigande räntorna under 2023 har slagit hårt mot hushåll och mot bostadsbyggandet som i princip har avstannat. Sveriges BNP, som har minskat under senare delen av 2023, förväntas leda till att arbetsmarknaden försvagas under 2024. Det rådande konjunkturläget påverkar stadens ekonomi och verksamhet med minskade intäkter och ökade kostnader, vilket kan komma att kräva omprioriteringar för att hålla givna budgetramar och beslutade projektramar.

För att kunna fortsätta leverera en service av hög kvalitet krävs att staden har en god och nära samverkan internt och med externa aktörer. Tack vare nämndernas målmedvetna arbete med att uppnå en ekonomi i balans, finns goda förutsättningar för en ekonomi i balans under 2024.

Stadsledningskontoret bedömer att kommunkoncernen kommer att kunna uppfylla samtliga kommunfullmäktiges inriktningsmål under 2024. Det förutsätter att nämnder och bolagsstyrelser genomför det de beskrivit i sina verksamhetsplaner för 2024 samt höjer ambitionsnivån och vidtar åtgärder i enlighet med justeringar i bilaga 3 och uppmaningar i bilaga 4.

Bakgrund

Utifrån kommunfullmäktiges budget tar nämnder och bolagsstyrelser fram verksamhetsplaner med egna verksamhetsmål som konkretiserar kommunfullmäktiges mål, samt egna mål för indikatorer som de tilldelats.

Ärendet *Avstämning av mål och budget* upprättas i syfte att stämma av att ambitionsnivån i nämndernas och styrelsernas verksamhetsplaner bedöms som tillräcklig för att nå upp till kommunfullmäktiges mål för året. I de fall bedömningen görs att

ambitionsnivån behöver höjas kan nämnder och bolagsstyrelser uppmanas att vidta åtgärder.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret i samråd med Stockholms Stadshus AB. Samtliga nämnders och bolagsstyrelsers verksamhetsplaner har granskats utifrån kommunfullmäktiges budget 2024.

Ärendet

Avstämning av mål och budget för 2024 innehåller stadsledningskontorets analys, synpunkter och förslag samt bedömning av kommunfullmäktiges måluppfyllelse för året och risker som kan inverka på denna. I ärendet behandlas även nämndernas framställningar om omslutningsförändringar av budget och ansökningar om budgetjusteringar i den egna verksamhetsplanen.

Fredrik Jurdell
Stadsdirektör

Susanne Tiderman
Ekonomidirektör

Bilagor

1. Driftbudget och investeringar
2. Budgetjusteringar och projektmedel
3. Förändringar av kommunfullmäktiges indikatorer och målvärden
4. Uppmaningar till stadens nämnder och bolagsstyrelser
5. Resultatenheter
6. Storstockholms brandförsvaret – Verksamhetsplan och budget 2024 med ekonomisk plan för 2025-2026, dnr KS 2024/79

Stadsledningskontorets förslag till beslut	2
Sammanfattning	4
Bakgrund	4
Ärendets beredning	5
Ärendet	5
Bilagor	5
Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser	8
Långsiktigt hållbar ekonomi och goda förutsättningar för välfärd	8
En levande och hållbar stad	9
En trygg och säker stad som håller samman	10
Kommunfullmäktiges mål	12
Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	12
Ett grönt fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	22
Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	28
Investeringar	42
Exploateringsnämnden	42
Fastighetsnämnden	43
Idrottsnämnden	44
Kulturnämnden	45
Kyrkogårdsnämnden	45
Trafiknämnden	45
Stadsdelsnämndernas investeringar	46
Stockholms Stadshus AB	47
Medfinansiering	48
Försäljningar	48
Exploateringsnämnden	48
Fastighetsnämnden	49
Budgetjusteringar	49
Central medelsreserv	49
Resultatbudget	53
Systematiskt kvalitetsarbete	53

Nämndernas interna kontroll	54
Övrigt	55
Omslutningsförändringar	55
Resultatenheter	55
Justering av indikatorer.....	55
Deltagande i Earth Hour	55
Ärenden som sambehandlas	56

Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser

Omvärlden fortsätter att präglas av lågkonjunktur, höjda räntor och dämpad efterfrågan. Den höga inflationen och de kraftigt stigande räntorna under 2023 har slagit hårt mot hushåll och mot bostadsbyggandet som i princip har avstannat. Trots ekonomisk avmattning och svagt konjunkturläge har arbetsmarknaden ännu inte påverkats i någon större utsträckning. Sveriges BNP har dock minskat under senare delen av 2023 vilket förväntas leda till att arbetsmarknaden försvagas under 2024. Det rådande konjunkturläget påverkar stadens ekonomi och verksamhet med minskade intäkter och ökade kostnader.

För att kunna fortsätta leverera en service av hög kvalitet till dagens och morgondagens stockholmare behöver nämnder och bolagsstyrelser möta dessa utmaningar i en god och nära samverkan. I de gemensamma direktiven i stadens budget 2024 förtydligas särskilt prioriterade områden där det finns ett stort behov av utvecklade processer och samverkan. Nedan redovisas exempel på stadens planerade arbete utifrån direktiven.

Långsiktigt hållbar ekonomi och goda förutsättningar för välfärd

Stadens nämnder och bolagsstyrelser samverkar för att hitta verksamhetsförbättringar och effektiviseringar utifrån ett ökat kommunkoncernperspektiv. Verksamheterna arbetar med förbättrade analyser, gemensamma förhållningssätt, tydligare kommunikation samt nya digitala verktyg och arbetssätt. Innovation och ökad digitalisering är en viktig del i stadens arbete, särskilt för att stärka välfärden.

Lokalkostnader i form av hyra och driftskostnader tar allt större andel av stadens resurser och arbetet med att bryta denna utveckling behöver intensifieras. I samband med lokalförsörjningsarbetet ser nämnderna över antalet projekt kopplat till behovsutvecklingen och i förekommande fall har projekt som inte längre behövs strukits ur planeringen, till exempel inom skola och förskola.

Det totala investeringsutrymmet i staden är begränsat och varje genomförd investering leder till ökade kostnader för avskrivningar och ränta som belastar driftbudgeten. Vid aktivering av investeringsprojekt belastas stadens resultat av ökade kapitalkostnader. Av nämndernas verksamhetsplaner framkommer att kostnaderna för avskrivningar förväntas öka med mer än

450 mnkr år 2024 jämfört med år 2023. De ökade kapitalkostnaderna måste långsiktigt mötas av ökade intäkter eller lägre driftskostnader. Det begränsade utrymmet för investeringar kräver noggranna kommunkoncernövergripande prioriteringar. Projekt som behövs för att upprätthålla nödvändiga samhällsfunktioner och strategiska investeringsprojekt som ger störst samhällsnytta prioriteras. I varje enskilt projekt behöver även noggranna avvägningar av kvalitet i förhållande till kostnad och funktion göras.

Stadsledningskontoret utvecklar stadens projektstyrningsmodeller och genomför insatser för att garantera en bättre efterlevnad av budget i investeringsprojekt. Det är av största vikt att stadens nämnder och bolagsstyrelser fortsätter utveckla samverkan, projektstyrning och kostnadskontroll samt planerar för hur framtida kostnadsökningar kan motverkas. Nämnder och bolagsstyrelser arbetar med att öka extern finansiering genom ansökan om statsbidrag och EU-medel när det bedöms relevant, både för investerings- och driftprojekt.

Staden samverkar internt samt med akademi, näringsliv och invånare för att utveckla innovativa lösningar och digitala arbetssätt. Staden har etablerade partnerskap med flertalet lärosäten i Stockholm och driver samverkan bland annat inom forskningssamarbetena Digital Futures, Senseable Stockholm Lab och AI Sweden för att lära och dra nytta av modern kunskap om ny teknik och hur den kan användas i stadens verksamheter.

En levande och hållbar stad

Stadsutveckling och prioriteringar av investeringar ska i större utsträckning utgå ifrån lokala behovsanalyser och investeringsstyrningen ska möjliggöra en hög grad av stadskvalitet i alla delar av staden. I Fokus Järva arbetar staden gemensamt och verksamhetsövergripande för att stärka samordningen och prioriteringsförmågan. Under året kommer också samordningen av de tre fokusområdena i söderort stärkas under ledning av kommunstyrelsen.

Ett högt bostadsbyggande med tillhörande samhällsservice är en av stadens mest prioriterade uppgifter. Nämnder och bolagsstyrelser verkar för effektiva processer i planeringen av bostäder och samhällsfunktioner som omsorgsbostäder, idrott, fritid, kultur samt förskolor och skolor. En viktig del är också nämnders och bolagsstyrelsers dialoger med stadens invånare som ska bidra till att

säkerställa de lokala behoven, exempelvis inom ramen för plansamråd.

Ekologisk hållbarhet är grunden för målsättningarna om att Stockholm ska vara en klimatpositiv stad senast år 2030 och fossilbränslefri år 2040. Samverkan inom staden främjar en snabbare klimatomställning och en mer resilient stad, en långsiktigt hållbar energiförsörjning samt god luft- och vattenkvalitet.

Inom ramen för svenskt och europeiskt klimatkontrakt 2030 kommer staden att arbeta med utvecklade samarbeten, innovativa arbetssätt och en ökad externfinansiering från staten och EU för att åstadkomma en snabbare klimatomställning. Det är också nödvändigt att verka för att EU, regering och riksdag möjliggör för staden att kunna nå de högt ställda miljö- och klimatmålen.

En trygg och säker stad som håller samman

Stockholm ska vara en stad som håller samman. Att minska klasskillnader och segregation är grundläggande för stadens framtid. Stadens nämnder och bolagsstyrelser samverkar för att alla stockholmare ska kunna känna sig trygga och utvecklas i vardagen oavsett var i staden de bor.

För att stärka barns möjligheter till likvärdiga livschanser och jämlika förutsättningar arbetar nämnder med att identifiera barn i behov av insatser så tidigt som möjligt och tillhandahålla tidiga och effektiva insatser. Att säkerställa barns skolgång, är en av de viktigaste åtgärderna för att minska risken att barn dras in i kriminalitet eller annat socialt nedbrytande beteende. Skolan fokuserar därför på kunskapsuppdraget i syfte att öka andelen behöriga till gymnasieskolan.

Nämnder och bolagsstyrelser arbetar för att fler barn och unga ska ha möjlighet att delta i idrott, kulturskola och andra fritidsaktiviteter, bland annat genom samverkan med idrottsföreningar och andra delar av civilsamhället.

Det brottsförebyggande och trygghetskapande arbetet är tvärsektoriellt och samverkan mellan nämnder och bolagsstyrelser sker regelbundet på såväl strategisk som operativ nivå, med utgångspunkt i trygghetsprogrammet samt samverkansöverenskommelsen med polisregion Stockholm. På lokal nivå konkretiseras arbetet i åtgärdsplaner som tas fram utifrån de lokala lägesbilderna i respektive stadsdelsnämndsområde.

För att nå målet om att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område deltar nämnder och bolagsstyrelser i relevanta samarbeten med exempelvis polisregion Stockholm, Region Stockholm, Kriminalvården, näringsliv, akademi och civilsamhälle. Arbetet är mångfacetterat och sker bland annat inom ramen för platssamverkan där gemensamt arbete mot riktade platser sker, inom arbetet mot välfärdsbrott för att minska risken att skattemedel hamnar inom den organiserade brottsligheten samt inom ramen för arbetet med avhoppbar verksamhet och *Trefas*. Valfärdens kärnuppdrag i form av en förskola och skola med hög kvalitet och en väl fungerande socialtjänst med adekvata insatser är grundläggande delar i arbetet.

Staden fortsätter utveckla förmågan att agera förebyggande och prioritera arbetet med en samordnad och hög krishanteringsförmåga samt förmåga till en stärkt civil beredskap. Arbetet sker bland annat genom att bygga upp beredskapslager och genom att arbeta för att kommunal verksamhet ska finnas inom alla områden staden ansvarar för.

För att motverka välfärdsbrottslighet pågår ett arbete med tydligare krav vid upphandling, kartläggning av entreprenörer och kontroller inom inköpskedjan. Fördjupade leverantörskontroller och aktiv avtalsuppföljning genomförs utifrån upprättade riskprofiler inom bland annat lokalvård, hemtjänst och hem för vård och boenden (HVB).

I syfte att öka förtroendet för staden och skapa tillit till den lokala demokratin arbetar stadens nämnder och bolagsstyrelser aktivt med olika typer av metoder för medborgarinflytande såsom medborgarbudget, samråd och medborgardialoger.

Arbetet med att stärka de mänskliga rättigheterna, barns rättigheter och jämställdhet prioriteras och integreras i nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete.

Kommunfullmäktiges mål

I kommunfullmäktiges budget för 2024 fastställdes tre inriktningsmål för innevarande mandatperiod:

- Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
- Ett grönt fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
- Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Inriktningsmålen är verksamhetsövergripande och utgör ramen för stadens styrning av verksamheterna under mandatperioden.

Kommunfullmäktige har även fastställt verksamhetsområdesmål för mandatperioden som konkretiserar inriktningsmålen för stadens verksamheter. Nedan följer en sammanvägning av nämndernas och bolagsstyrelsernas bedömningar i sina verksamhetsplaner för 2024 av hur arbetet med kommunfullmäktiges mål kommer att bedrivas under året.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stockholm ska ha en välfärd som ger varje stockholmare de bästa förutsättningarna att känna trygghet och utvecklas i vardagen. Förskolan och skolan ska få de bästa förutsättningarna för att varje barn ska kunna inhämta kunskaper och växa som människa. Barn har rätt till vuxna som har möjlighet att se varje barn. Sociala insatser ska ge förutsättningar till ett gott och självständigt liv även när livet är som mest skört. Äldre ska kunna ha hög livskvalitet, god hälsa och leva ett självständigt liv och ska alltid kunna känna trygghet i att de får den hjälp, omsorg och vård de behöver. Stockholm ska vara en stad som håller samman.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsplanerna för 2024 sammantaget innebär att inriktningsmålet kommer att uppfyllas helt under förutsättning att nämnder och bolagsstyrelser genomför det de beskrivit i sina verksamhetsplaner samt vidtar åtgärder i enlighet med kommunstyrelsens uppmaningar. Bedömningen baseras på att samtliga fem underliggande årsmål för verksamhetsområdet bedöms uppfyllas helt.

Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Stockholm ska vara en stad där ojämlikheten i barn och ungas uppväxtvillkor ska brytas och där alla barn och unga ska ges möjlighet att utvecklas efter sina egna förutsättningar. Barn och unga ska ha tillgång till meningsfulla fritidssysselsättningar oavsett kön, socioekonomi, funktionsnedsättning eller var i staden de bor. En meningsfull fritid främjar såväl hälsa som lärandet och sociala förmågor. Stadens öppna fritidsverksamheter är en del av det trygghetsskapande arbetet och ska vara mötesplatser med närvarande och trygga vuxna förebilder.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas främst på att kommunfullmäktiges två indikatorer uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt samt på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för målet med tillhörande aktiviteter, och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja måluppfyllelsen. Indikatorn *Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till fritidsaktiviteter* är ny varför kommunfullmäktiges årsmål kommer att fastställas under 2024.

Av 29 nämnder har 27 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 1 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls.

En väsentlig risk som bedöms kunna påverka måluppfyllelsen för verksamhetsområdesmålet är om besökare och/eller anställda på stadens öppna fritidsverksamheter utsätts för våld eller hot om våld. För att skapa trygga gårdar för unga är det avgörande med tydliga rutiner kring samverkan med vårdnadshavare, skola, socialtjänst och polis. Det ska finnas rutiner för orosanmälningar till socialtjänsten liksom rutiner för hur verksamheten ska agera om allvarlig händelse eller kris uppstår. Medarbetare på stadens fritids- och ungdomsgårdar är viktiga aktörer i detta arbete där *Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar* är central.

Under året planerar nämnderna för ett flertal aktiviteter som bidrar till att barn och ungdomar ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och en mångfald av fritidsaktiviteter. Ett exempel är idrottsnämnden som, utifrån att fysisk aktivitet är en viktig faktor för god hälsa och livskvalitet, ska arbeta för att minska ojämlikhet i hälsa genom att

verka för att bredda tillgången till idrottsaktiviteter i stadens fokusområden. Även exploateringsnämnden beskriver hur de ska arbeta för att alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor genom att fortsätta utreda åtgärder för att minska trångboddhet, med särskilt fokus på de barnfamiljer som är trångbodda.

Nämnderna beskriver även hur de under 2024 ska arbeta för att fortsätta skapa en meningsfull fritid för barn och unga. Med utgångspunkt i stadens parkleksstrategi ska en parkleksplan upprättas som beskriver nuläge samt upprustningsbehov för respektive parkleksbyggnad. En långsiktig modell för driftbudgeten för parklekar ska också utredas i syfte att främja att nödvändiga investeringar utifrån parkleksplan beställs och genomförs. Avseende fritidsverksamheter för barn och unga med funktionsnedsättning ska långsiktiga behov och finansiering av kommunövergripande fritidsverksamheter för målgruppen utredas. Ett lokalt exempel är Järva stadsdelsnämnd som fortsatt ska arbeta inom projektet ESF Aktiv Fritid Järva som syftar till att lotsa barn och unga till vuxenledda fritidsaktiviteter. En viktig målgrupp är barn i familjer som är i kontakt med socialtjänsten.

Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

En bra start i livet börjar i förskolan med lärande, lek och rörelse i centrum. Förskolans pedagogiska verksamhet och skolförberedande uppdrag ska ge goda möjligheter för att fler ska klara skolan och minska risken för utanförskap. I Stockholm ska alla barn oavsett bakgrund och var i staden de bor ges likvärdiga livschanser och möjligheter att nå kunskapsmålen i skolan. Staden ska därför prioritera insatser som förbättrar elevernas kunskapsresultat och bryter skolsegregationen.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas främst på att det aggregerade årsmålet för tio av kommunfullmäktiges elva indikatorer uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt samt på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för målet med tillhörande aktiviteter, och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja måluppfyllelsen.

Av 29 nämnder har 25 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit

fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 1 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls.

Stadsledningskontoret konstaterar att vissa stadsdelsnämnders årsmål inte indikerar en bibehållen eller ökad ambition avseende två indikatorer. Hägersten-Älvsjö, Hässelby-Vällingby och Järva uppmanas avseende indikatorn *Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)*. Enskede-Årsta-Vantör, Hässelby-Vällingby och Järva uppmanas avseende indikatorn *Antal barn per legitimerad förskollärare*. Dessa stadsdelsnämnder uppmanas se över sina årsmål i relation till tidigare utfall och återkomma med reviderade årsmål i samband med tertialrapport 1.

Årsmålet för indikatorn *Andel barnskötare med barnskötarutbildning av totalt antal anställda (årsarbetare)* är ny för 2024 och fastställs senare under året, efter utredning om mätmetod.

En väsentlig risk som bedöms kunna påverka måluppfyllelsen för verksamhetsområdesmålet är bristande likvärdighet i stadens förskolor och skolor. Att kompensera för barns och elevers olika förutsättningar är en utmaning, men centralt för att alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan. De senaste åren har resultatspridningen utifrån socioekonomiska förutsättningar minskat något. Fokus behöver även fortsatt ligga på att tidigt identifiera behov och kompensatoriska insatser. Skolresultaten för elever med mindre gynnsamma socioekonomiska förutsättningar behöver förbättras om kommunfullmäktiges mål om andel elever med godkänt betyg i alla ämnen i årskurs 6 och i årskurs 9 samt målet om andel elever som uppnår behörighet till gymnasieskolan ska uppnås.

Insatser för ökad likvärdighet prioriteras även inom förskoleverksamheten, där förskolenämndens samordnande roll är viktig som stödande i metodutveckling och spridande av framgångsrika arbetsätt. Stadsdelsnämnderna kommer, i nära samverkan med förskolenämnden, utveckla uppföljningen av det systematiska kvalitetsarbetet med syftet att verka för en ökad likställighet i bedömning av verksamhetens kvalitet. Förskolenämnden beskriver utveckling av samverkansforum för att bidra till utveckling av det nationella uppdraget med fokus på utbildningens kvalitet utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

En annan risk som bedöms kunna påverka måluppfyllelsen är att inskrivningsgraden till stadens förskolor skiljer sig åt mellan stadens stadsdelsnämnder och även inom stadsdelsnämnderna, där de relativt stora variationerna avspeglar socioekonomiska skillnader. Ett lägre deltagande finns bland barn från socioekonomiskt utsatta grupper, för vilka förskolan har en särskilt stor betydelse som skyddsfaktor i livet. Stadsdelsnämnderna beskriver planer för ett aktivt arbete med djupare analyser och kommunikationsinsatser i samverkan med interna och externa aktörer, för att öka kunskapen om förskolans betydelse. Introduktionsförskolor och öppna förskolor verkar för att skapa tillit och förtroende för samhällets insatser där förskolans roll är central. Förskoleverksamheten vittnar om betydande svårigheter att nå målgruppen vars barn inte deltar i förskola. Förskolan bidrar till högre grundläggande kompetens och därmed till att förebygga skolavhopp. Att slutföra skolan leder i sin tur till en minskad risk för kriminalitet och utanförskap.

En ytterligare risk för att nå måluppfyllelsen är att barnantalet i förskolan och elevantalet i grundskolan minskar 2024, vilket det även förväntas göra under de kommande åren. Det, i kombination med att samtidigt finns behov av både ny- och ombyggnation av förskolor och skolor i vissa områden, riskerar att leda till att lokalkostnadernas andel av verksamheternas budget ökar. Ett effektivt nyttjande av befintliga lokaler är därför av hög vikt, för att minska de ekonomiska konsekvenserna.

Under året har nämnderna ett flertal aktiviteter och planer för att bidra till måluppfyllelsen. Arbetet med språkutveckling fortsätter att stärkas under året och är prioriterat. Samtliga stadsdelsnämnder beskriver insatser som ska genomföras under året såsom utbildningar av förskolepersonal, fördjupade analyser av språkutvecklande arbetssätt och resultat, samarbeten med externa aktörer och professurer samt fortsatta dialoger mellan förskola och skola. Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna beskriver ett fortsatt arbete med lokala handlingsplaner för övergång mellan förskola och skola. Förskolenämnden kommer, i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda inrättandet av förstärkt skolförberedande förskoleverksamhet riktat till barn i ytterstaden under barnets sista förskoleår. Syftet med aktiviteten är att stärka det kompensatoriska uppdraget med fokus på språk och kunskapsutveckling.

Nämnder som bedriver pedagogisk verksamhet kommer under året att fortsätta utveckla arbetet med barn- och elevhälsa för att tidigt ge

rätt insatser till barn i behov av stöd samt stärka samverkan med socialtjänst. Utbildningsnämnden kommer därutöver att arbeta vidare för att tillgodose behovet av platser i särskilda undervisningsgrupper på olika nivåer.

Stockholm ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Alla stockholmare ska få de insatser och det stöd de behöver, oavsett var i staden de bor. Tilliten till socialtjänsten ska öka och fokus ligga på det förebyggande arbetet och tidiga insatser. Jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet främjas genom ett systematiskt arbete för att förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsrådets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas främst på att det aggregerade årsmålet för fem av kommunfullmäktiges sex indikatorer uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt samt på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för målet med tillhörande aktiviteter, och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja måluppfyllelsen.

Av 29 nämnder har 27 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsrådesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 5 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsrådesmålet uppfylls.

Utfallet för indikatorn rörande placerade barns skolresultat har försämrats och det finns en risk att målvärdet inte uppnås för året. Måluppfyllelsen förutsätter att stadens stadsdelsnämnder intensifierar arbetet med att säkerställa en obruten skolgång för placerade barn och unga. Järva stadsdelsnämnd uppmanas i samband med tertialrapport 1 att höja målvärdet för indikatorn *Andel placerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska i grundskolan.*

Det finns också risk att nämnderna inte når sina årsmål när det gäller brukarnas upplevelse av trygghet inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Stadsledningskontoret bedömer att det är stor avvikelse mellan stadsdelsnämndernas årsmål och utfall 2023 för indikatorn *Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med*

funktionsnedsättning). Samtliga stadsdelsnämnder utom Skärholmen och Järva uppmanas att intensifiera arbetet för att öka andelen brukare inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning som upplever trygghet.

Under 2024 ska ett omställningsarbete inom socialtjänsten genomföras inför att en ny socialtjänstlag träder i kraft 2025, med ökat fokus på tillgänglighet, förebyggande perspektiv, kunskapsbaserade insatser och ökade möjligheter att ge insatser utan biståndsbeslut. Resurser och arbetssätt behöver anpassas för att möta upp den kommande nya socialtjänstlagen.

Arbetet för att motverka risken för att unga dras in i kriminalitet är fortsatt prioriterat, det brottsförebyggande arbetet ska utvecklas och stadens nämnder ska hitta arbetssätt och tidiga insatser för att motverka att barn och unga hamnar i kriminalitet. Arbetet med sociala insatsgrupper och avhopp från kriminella nätverk fortsätter. Arbetssätt ska utvecklas i samverkan med kriminalvården för att ge unga som avslutar sin fängelsevistelse förutsättningar att leva ett liv utan kriminalitet och våld. Stadens reviderade *strategi 2023-2026 för att förhindra att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet* ska implementeras.

Socialnämnden planerar att under första halvåret 2024 öppna ett Hem för vård eller boende (HVB) för flickor 14-17 år med social problematik. Verksamheten ska erbjuda individanpassade insatser med fokus på flickornas hälsa och skolgång. Nämnden planerar att under 2024 starta ytterligare ett HVB för barn och unga med social problematik.

Arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska utvecklas. För att underlätta för vålds- och hedersutsatta att lämna destruktiva relationer ska arbetssätt för ett sammanhållet stöd utvecklas i ett så kallat Bryt upp-program. Samverkansprocesser och arbetssätt ska tas fram i syfte att säkerställa ett likvärdigt och utökat stöd, både akut och i det längre perspektivet, till barn och vuxna.

Ett reviderat program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning beslutas i början av 2024. Nämnder och bolagsstyrelser har beaktat stadens reviderade *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029* i planeringen av verksamheten. Gemensamt för arbetet inom programmets samtliga fokusområden är att med hjälp av funktionshinderperspektivet identifiera,

förebygga och undanröja hinder för full delaktighet i samhället och jämlikhet i levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning. Stadsdelsnämnderna och andra berörda nämnder ska fortsatt arbeta aktivt för att motverka hälsorisker bland personer med funktionsnedsättning. Satsningen på friskvårdskort på stadens simhallar för personer som bor i bostad med särskild service (LSS) fortsätter under 2024.

Stockholm ska vara en stad att åldras i – med god omsorg och stor trygghet

Stadens äldre invånare ska vara trygga med att deras stadsdel och stad är trivsamt att leva, bo och åldras i, och att deras röster blir hörda i alla aspekter som rör deras levnadsvillkor. Äldre ska kunna ha hög livskvalitet, god hälsa och leva ett självständigt liv så länge som möjligt oavsett funktionsförmåga och stadsdel. Stockholm ska vara en äldrevänlig stad, med ett äldre perspektiv i stadsplaneringen. Sociala och kulturella aktiviteter, liksom möjligheter till fysisk aktivitet ska finnas i alla stadsdelar. Det digitala stödet för äldre ska öka.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas främst på att det aggregerade årsmålet för fyra av kommunfullmäktiges fem indikatorer uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt samt på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för målet med tillhörande aktiviteter, och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja måluppfyllelsen.

Av 29 nämnder har 24 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 2 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls.

Stadens arbete med en praktisk omställning till en god och nära vård fortsätter. För att säkerställa att insatserna leder till en välfungerande vård- och omsorgskedja kommer staden, i dialog med Region Stockholm, följa upp och utvärdera insatserna som innefattas i omställningen. Former för uppföljning av God och nära vård kommer att utvecklas under 2024. Uppföljningen planeras att bestå av både indikatorer och nyckeltal liksom uppföljning och utvärdering av specifika projekt och satsningar i samverkan med regionen. Staden deltar, utifrån den regionala

huvudöverenskommelsen om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg (HÖK), i flera styr- och samrådsgrupper tillsammans med företrädare för Region Stockholm och Storsthlm i syfte att stärka samverkan och ge en individcentrerad och sammanhållen vård och omsorg av god kvalitet för de äldre.

Den årliga revideringen av *Färdplan för äldreomsorgens utveckling* kommer genomföras med utgångspunkt i bland annat slutsatserna i äldreomsorgens årsrapport, med analys av viktiga utvecklingsområden och bedömning av hur långt arbetet har kommit.

För att komma ifrån detaljerade beställningar och införa ramtid fullt ut inom hemtjänsten kommer anvisningarna för beställning och genomförandeplan ses över och utvecklas. För att säkerställa likställigheten inom staden kommer äldrenämnden stödja stadsdelsnämnderna i implementeringen av nya anvisningar samt stöddokument kring tidsberäkning av hemtjänstinsatser.

Stadens arbete med att förbättra maten och måltidsupplevelsen inom äldreomsorgen fortsätter. Inom ramen för matlyftet kommer utbildningsinsatser för biståndshandläggare kring mat, måltider och nutrition att genomföras. Äldrenämnden kommer även följa upp måltidsobservationer på vård- och omsorgsboenden och fortsätta att stötta stadsdelsnämnderna i digital dokumentation av måltidsmiljön.

Utvecklingsarbetet inom ramen för en äldrevänlig stad fortsätter och berörda nämnder och bolagsstyrelser planerar relevanta åtgärder för målgruppen. Under året kommer en uppföljning av stadens handlingsplan för arbetet genomföras.

Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Stockholmarnas tillgång till kultur ska öka och stadens kulturverksamheter stärkas. Genom kulturskolan ska alla barn och unga själva kunna skapa och ta del av professionell kultur. Idrott och motion ska vara tillgängligt för alla med god tillgång till idrottshallar, spontanidrottsytor och friluftsliv. Föreningslivet ska växa genom tillgängliga mötes- och samlingslokaler.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas på att det aggregerade årsmålet för fem av kommunfullmäktiges fem indikatorer uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt samt på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för

målet med tillhörande aktiviteter, och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja måluppfyllelsen.

Av 29 nämnder har 27 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 5 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls.

Under året planerar nämnderna för ett flertal aktiviteter som bidrar till att alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv. Ett exempel på det är att kulturnämnden ska ta fram en kulturskoleplan med syfte att definiera kulturskolans roll i den kommunala verksamheten. Kulturnämnden ska också ta fram nytt program för barns rätt till kultur som ersätter Kultur i ögonhöjd.

Kulturnämnden ska vidareutveckla samarbetet med det fria kulturlivet och kreativa näringar och tillsammans med berörda nämnder främja stadens kultur- och nöjesliv, bland annat genom att tillämpa stadens strategi för nattklubbar och livescener för att skapa ett mer levande nattliv.

Föreningslivet ska ha goda förutsättningar att verka i Stockholm och berörda nämnder vidareutvecklar stöd, service och rutiner för att bättre möta föreningslivets behov och förväntningar. Staden kommer fortsätta arbeta för att underlätta för föreningar att låna eller hyra samlingslokaler. Pågående arbete med ett för stadsdelsnämnderna gemensamt system för handläggning av föreningsbidrag fortsätter.

Idrottsnämnden och utbildningsnämnden kommer ha ett övergripande samarbete för att öka simkunnigheten hos skolelever och årliga mätningar ska införas där simkunnigheten följs över tid med särskilt fokus på skolor i Järva stadsdelsområde.

Idrottsnämnden bidrar även till målet genom att arbeta för att öka möjligheterna för idrotts- och friluftsverksamhet i den växande staden. Utvecklingen av stadens idrottsanläggningar fortsätter och medel för investeringar i nya idrottsanläggningar inom en så kallad idrottsmiljard skapar förutsättningar för att fortsätta arbetet med anläggningsbehoven. Vidare ska en utbyggnad av konstsnöspåret i Ågesta påbörjas under året för att bidra till att staden ska verka för ett rikt friluftsliv och idrottande vintertid.

Ett grönt fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Stockholm ska vara världsledande i att minska sina utsläpp och vara en förebild för andra i klimatomställningsarbetet. Stockholm ska leda omställningen och övergången till nya gröna jobb och hållbara levnadssätt. Stockholms stad ska vara klimatpositiv senast år 2030. Detta ska ske genom både utsläppsminskande åtgärder och koldioxidlagring. För att nå målet ska stadens miljöprogram, klimathandlingsplan och klimatbudget uppdateras.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsplanerna för 2024 sammantaget innebär att inriktningsmålet kommer att uppfyllas helt under förutsättning att nämnder och bolagsstyrelser genomför det de beskrivit i sina verksamhetsplaner samt vidtar åtgärder i enlighet med kommunstyrelsens uppmaningar. Bedömningen baseras på att samtliga fyra underliggande årsmål för verksamhetsområdet bedöms uppfyllas helt.

Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Städer har en viktig roll i omställningsarbetet och Stockholm ska vara världsledande i att minska sina utsläpp och vara en förebild för andra. Stockholm ska ställa om till ett cirkulärt samhälle och vara klimatpositiv 2030 och fossilbränslefri 2040. Stadens energianvändning ska minska och staden ska bidra till ökad lokal och regional elproduktion.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas på att det aggregerade årsmålet för fem av kommunfullmäktiges sex indikatorer uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt samt på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för målet med tillhörande aktiviteter, och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja måluppfyllelsen.

Av 29 nämnder har 28 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 12 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls.

En väsentlig risk som kan påverka måluppfyllelsen är utvecklingen på energiområdet. Det finns en risk för att elpriserna åter stiger, vilket kan leda till en ökad användning av fossila energislag. En

annan utmaning är försvagningarna av nationella styrmedel på miljöområdet, vilket även kan påverka stadens måluppfyllelse. Sänkningen av reduktionsplikten utgör en särskild risk, eftersom den bedöms leda till att klimatutsläppen från transportsektorn ökar betydligt.

Under året ska stadens nya miljöprogram och klimathandlingsplan beslutas. Styrdokumenten beskriver stadens höjda ambitioner, bland annat om en rättvis klimatomställning, ett klimatpositivt Stockholm 2030 och halverade konsumtionsbaserade utsläpp. Kommunikationen kring stadens klimatarbete ska även stärkas och staden ska ansöka om att arrangera årsmöte i Carbon Neutral Cities Alliance. Detta innebär en möjlighet att dela stadens miljöarbete internationellt och att lära av andra städer.

Arbetet fortsätter med att ta fram en ny energiplan för att säkerställa Stockholms effektbehov och effekttillgång. Under året ska AB Stockholmshem färdigställa en av Stockholms största solcellsinstallationer i Bagarmossen, vilket ger ett betydande tillskott till elproduktionen. Arbetsmarknadsnämnden kommer i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden erbjuda ungdomar feriejobb som energi- och miljöinspiratörer. Konceptet förväntas bidra till minskad energianvändning och stärkt hållbarhetsarbete inom Stockholms stads organisation. Exploateringsnämnden uppmanas i samband med tertialrapport 1 att ansöka om finansiering från Klimatklivet för projekt *Solcellsanläggning med batterilagring*.

Ett flertal aktiviteter planeras för att stärka ett cirkulärt materialflöde. Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden ta fram en plan och finansieringsmodell för att identifiera platser för insamling av förpackningar samt skrymmande förpackningar i staden för att möta kommande lagkrav. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska leda arbetet med att utreda etablerande av en återbrukscentral för byggmaterial. Kungsholmens och Norra innerstadens stadsdelsnämnder ska se över möjligheten att renovera och återbruka material i parkupprustningar.

Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Arbetet för att stärka stadsnaturen, den biologiska mångfalden och den gröna infrastrukturen ska intensifieras och mer natur ska skyddas för dagens och morgondagens stockholmare.

Handlingsplanen för klimatanpassning ska genomföras med fokus på skyfall och värmeböljor och krontäckningsgraden ska öka.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas främst på att det aggregerade årsmålet för två av kommunfullmäktiges två indikatorer uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt samt på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för målet med tillhörande aktiviteter, och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja måluppfyllelsen.

Av 29 nämnder har 25 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 9 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls.

En väsentlig risk som bedöms kunna påverka måluppfyllelsen för verksamhetsområdesmålet är det höga priset på livsmedel och ett svagare utbud av ekologiska alternativ, till följd av bland annat höga drivmedelspriser, inflationen och krig i närområdet som påverkar handeln. Trots att det aggregerade årsmålet för indikatorn *Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel* lever upp till kommunfullmäktiges årsmål om 70 procent ser stadsledningskontoret att riskerna kopplat ekologisk kost kan påverka indikatorns måluppfyllelse negativt. Samtliga berörda nämnder uppmanas därför att i samband med tertialrapport 1 beskriva hur de planerar att arbeta för att stärka måluppfyllelsen och nå indikatorns mål om minst 70 procent inköpta ekologiska måltider och livsmedel.

Under året fortsätter nämnder och bolagsstyrelser att arbeta i enlighet med handlingsplanen för biologisk mångfald. Bland annat stärker AB Familjebostäder den biologiska mångfalden genom att bevara fällda träd i blomsterängar med kolmakadam och sandhögar. Stadsdelsnämndernas arbete för ökad biologisk mångfald utgår från de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald (SÅF).

Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna påbörja en ny etapp av nätverket Grönare Stockholm med ett stärkt fokus på social hållbarhet. Stadens gröna satsningar kan bidra till att stärka lokala centrum och bidra till ökad trygghet samt jämställdhet. Flera projekt pågår inom Grönare Stockholm, bland annat deltar Järva

stadsdelsnämnd i ett projekt som både ska stärka vattenhanteringen vid skyfall och pollinatörer i Gribbyparken.

Stadens nämnder och bolagsstyrelser fortsätter arbetet med klimatanpassning. Trafiknämnden ska i samarbete med berörda förvaltningar och bolag påbörja arbetet med att ta fram åtgärdsplaner baserat på genomförd risk- och sårbarhetsanalys för skyfall. Utbildningsnämnden ska i samarbete med miljöförvaltningen ta fram ett verktyg för att gradera grundskolor utifrån hur sårbara de är för värmebölja. Verktuget syftar till att prioritera vilka skolor som är i störst behov av åtgärder. Arbetet är en del i förvaltningens strategi för gröna skolgårdar.

Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Framkomligheten för kapacitetsstarka färdmedel ska prioriteras. Utsläppen av koldioxid från transportsektorn ska minska genom elektrifiering av fordonsflottan, minskad biltrafik och ett transporteffektivt samhälle. Laddinfrastrukturen ska byggas ut i hela staden. Trafiksäkerheten ska öka och vinterväghållningen ska förbättras.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas främst på att det aggregerade årsmålet för sex av kommunfullmäktiges sex indikatorer uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt samt på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för målet med tillhörande aktiviteter, och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja måluppfyllelsen.

Av 29 nämnder har 27 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 12 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls.

Stadsledningskontoret föreslår att den obligatoriska nämndindikatorn *Andel parkeringsplatser med laddinfrastruktur* utgår för två nämnder och en bolagsstyrelse. Indikatorn är inte relevant för dessa verksamheter då de saknar eller har ett fåtal parkeringsplatser aktuella för utbyggnad. Förändringen redovisas i bilaga 3.

En väsentlig risk som bedöms kunna påverka måluppfyllelsen är riksdagens beslut om en sänkning av reduktionsplikten från och med 2024. Det medför, enligt stadsledningskontorets bedömning, att det blir svårare för staden att nå målet att utsläppen från transportsektorn ska minska med 80 procent till 2030 jämfört med 2010.

Bland de åtgärder och aktiviteter som nämnderna och styrelserna planerar att genomföra kan följande nämnas. Stadsdelsnämnderna och flera andra nämnder bidrar genom att ersätta fysiska möten med digitala, att resa med fossilfria transportmedel samt att ställa krav på miljöfordon vid upphandling av tjänster där transporter ingår. Idrottsnämnden avser att ta fram en strategi för övergången till eldrivna arbetsfordon och maskiner. Exploateringsnämnden arbetar för en optimerad byggtrafik och godstrafik genom att utveckla bygglogistiken och genom att ställa krav på arbetsmaskiner och samlastning. Ett helhetskoncept för elektrifiering av byggarbetsplatser ska tas fram. Stockholms Hamn AB ska bygga ut möjligheten för fartyg att ansluta till landström vid bolagets kajer samt erbjuda möjlighet att bygga laddningskapacitet för skärgårdstrafik, innerstadsfartyg och vattenburen kollektivtrafik. Stockholm Business Region AB fortsätter arbetet med att stärka kännedomen om Stockholm som hållbar och tillgänglig internationell tågdestination.

Trafiknämnden har en nyckelroll i stadens arbete för att uppnå ökad framkomlighet och minskade utsläpp. Nämnden ska bland annat leda en samordningsgrupp för att möjliggöra en snabb elektrifiering av transportsektorn genom gemensam målstyrning för utbyggnaden av laddinfrastruktur. Nämnden fortsätter att planera och genomföra investeringsprojekt inom ramen för satsningen om 2 miljarder kronor under 2023-2026, i syfte att förbättra framkomligheten för cykel-, gång- och kollektivtrafik. Nämnden har i uppdrag att senast den 31 december 2024 inrätta en miljözon klass 3 (nollutsläppszon) i en del av city, vilket blir ett första steg i utvecklingen mot målet om en utsläppsfri innerstad 2030. Vidare ska nämnden utveckla effektiva metoder för snöröjning av gångbanor och inkludera dessa i ordinarie driftverksamhet. I syfte att undvika tippning av snö i vattenförekomst ska alternativa ytor och metoder, för att hantera snö som plogats bort, tas fram. Arbetet med att anpassa hastigheterna till de lokala förutsättningarna och få bättre hastighetsefterlevnad fortsätter.

Under året kommer ett nytt miljöprogram och en ny klimathandlingsplan att beslutas. Dessa stadsövergripande

dokument kommer att klargöra vilka ytterligare åtgärder som behöver vidtas för att uppnå målet om minskade utsläpp till 2030.

Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

Stockholm ska vara en stad där luften är hälsosam att andas. Stadens vatten ska vara rena och fulla av liv och vår miljö är rensad från skadliga kemikalier. Ingen stockholmare ska riskera försämrad hälsa på grund av att bo i staden. Luften och vattnet ska vara rent och arbetet med att långsamt avgifta staden från gamla miljöskulder samt att stoppa nytillkomna gifter ska fortsätta.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas främst på att det aggregerade årsmålet för sex av kommunfullmäktiges sex indikatorer uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt samt på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för målet med tillhörande aktiviteter, och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja måluppfyllelsen.

Av 29 nämnder har 22 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 11 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls.

Stadsledningskontoret konstaterar att årsmål saknas för indikatorn *Antal förekomster i stadens kemikaliehanteringssystem av utpekade produkter med utfasningsämnen*. Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppmanas att återkomma med ett årsmål i samband med tertiärrapport 1.

En väsentlig risk som bedöms kunna påverka måluppfyllelsen för verksamhetsområdesmålet är om genomförandet av fysiska åtgärder för god status i stadens vattenförekomster uteblir alternativt försenas. Det har i flera fall visat sig vara mer komplicerat att genomföra åtgärderna än vad som bedömts i samband med framtagande av de lokala åtgärdsprogrammen.

Under 2024 kommer miljözon klass 3 införas i city. Det här blir antagligen det första exemplet i sitt slag i Europa och bör förbättra luftkvaliteten i staden. Under 2023 har trafiknämnden tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden utrett vad som behöver göras

för att nå Världshälsoorganisationens nya gränsvärden för luftkvalitet. Under 2024 ska åtgärder genomföras.

Stockholm Vatten och Avfall AB ska lämna över fem åtgärder från de lokala åtgärdsprogrammen för god vattenstatus till genomförande. Med åtgärder menas projekt med fysiska åtgärder som finns upptagna i åtgärdsprogrammen.

Exploateringsnämnden avser att fälla fosfor i Drevviken i syfte att förbättra vattenkvalitén.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden leder arbetet med att ta fram stadens åtgärdsprogram för god vattenstatus i de lokala vattenförekomsterna. Under 2024 kommer ett program färdigställas för politisk behandling.

Exploateringsnämnden fortsätter att sanera områden som inte är föremål för exploatering. Några exempel är saneringen av Snösättra industriområde, Söderskjutbanan i Rågsveds naturreservat och sanering av delar av Riddersvik för vilket nämnden har fått statlig finansiering. Exploateringsnämnden kommer även att tillsammans med idrottsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden att arbeta för att ta fram en långsiktig plan för hantering av föroreningar inom båtupställningsmark.

I samband med framtagandet av stadens nya miljöprogram tas även ett förslag till reviderad kemikalieplan fram och kommer att presenteras under året. Planen ska visa vägen mot målet om ett giftfritt Stockholm. De vägledningar för förskolor, skolor och arbetsplatser med mera som har tagits fram ska fortsätta implementeras i berörda organisationer.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Grunden för en väl fungerande stad är en stark ekonomi. Fler stockholmare i jobb skapar både individuellt och kollektivt välstånd. Staden ska konsekvent jobba för att Stockholm ska vara en region med tillväxt och som underlättar företagande och en växande arbetsmarknad. Grundläggande för en stark ekonomi är en fungerande kompetensförsörjning, bra infrastruktur och ett öppet och demokratiskt samhälle. Stockholm ska vara en internationellt konkurrenskraftig region med öppen handel. Staden behöver i grunden ha en bättre beredskap genom större rådgighet över viktiga samhällsfunktioner och välfärden. Krav på verksamhetens kvalitet ska vara samma oavsett driftsform.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsplanerna för 2024 sammantaget innebär att inriktningsmålet kommer att uppfyllas helt under förutsättning att nämnder och bolagsstyrelser genomför det de beskrivit i sina verksamhetsplaner samt vidtar åtgärder i enlighet med kommunstyrelsens uppmaningar. Bedömningen baseras på att samtliga sju underliggande årsmål för verksamhetsområdet bedöms uppfyllas helt.

Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

En stark ekonomi i Stockholm borgar för en väl fungerande verksamhet. Utgångspunkten för den förda politiken är att välfärden, tryggheten och klimatomställningen ska ha de resurser som är nödvändiga för att Stockholms stads verksamheter ska fungera och utvecklas.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas främst på att det aggregerade årsmålet för samtliga av kommunfullmäktiges indikatorer uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt samt på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för målet med tillhörande aktiviteter, och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja måluppfyllelsen.

Av 29 nämnder har 29 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 16 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls.

Nämnder och bolagsstyrelser står inför ett ekonomiskt utmanande läge med fortsatta prisökningar till följd av hög inflationstakt de senaste åren. Hur mycket detta kommer att synas i stadens verksamheter är osäkert, men den pris- och löneökning som varit har redan fått genomslag. Det är av väsentlig betydelse att stadens nämnder och bolagsstyrelser fortsatt arbetar med kostnadskontroll och planerar för hur de ska hantera framtida kostnadsutveckling.

Intäkterna hos flera verksamheter inom staden påverkades negativt under pandemiåren. Intäktsnivåerna har inte återhämtat sig i alla delar vilket till exempel syns inom kultur- och idrottsverksamheten där besöksunderlaget ligger på en lägre nivå än innan pandemin. Den lågkonjunktur som samhället befinner sig i kan också påverka.

Detta föranleder att verksamheterna måste planera för hur de ska hantera de minskade intäkterna framöver.

Samtliga nämnder uppmanas och samtliga bolagsstyrelser uppmanas, genom Stockholms stadshus AB, att i tertialrapport 1 beskriva vilken beredskap som finns, för att vid behov, ytterligare anpassa verksamheten till förändrade ekonomiska förutsättningar med minskade intäkter och ökade kostnader.

Den höga inflationen tillsammans med ränteläget syns på bostadsmarknaden där byggaktörer senarelägger nyproduktion vilket ger färre byggstarter. Prisutvecklingen inom byggsektorn har varit hög och det är viktigt att inkomna anbud för investeringar granskas för att säkerställa att dessa inte är oskäligen. Staden har ett stort reinvesteringsbehov samtidigt som nyinvesteringar behövs i takt med att staden växer. Det stora investeringsbehovet medför att det är av yttersta vikt att stadens nämnder och bolagsstyrelser systematiskt arbetar med styrning och uppföljning av investeringsprojekten i syfte att begränsa investeringsutgifterna. Projektutgifter ska kontinuerligt prövas för att, om möjligt, bidra till stadens behov av minskad upplåning. Nämnder och bolagsstyrelser ska också se över möjligheten till extern finansiering i projekt.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser uppmanas, genom Stockholms stadshus AB, att prioritera utvecklingsarbetet gällande investeringsstyrning och uppföljning för att motverka framtida utgifts- och kostnadsökningar.

Ett arbete med digitalisering och standardisering av processer pågår i stadens verksamheter för att få en bättre och mer kostnadseffektiv verksamhet, styrning och uppföljning. För att möjliggöra ytterligare utvecklingsinsatser ser nämnder över möjligheterna till extern finansiering.

För att effektivisera nyttjandegraden av stadens lokaler samverkar nämnder och bolagsstyrelser. Ett exempel på detta är kultur- nämnden, idrottsnämnden och utbildningsnämnden som samverkar kring stadens skollokaler genom att kommunicera och synliggöra skollokalerna för kultur- och föreningsverksamhet.

Nämnder och bolagsstyrelser beskriver hur de bidrar till, och stimulerar, en hållbar utveckling. Till exempel genom förebyggande underhåll av befintlig infrastruktur, fastigheter och anläggningar,

istället för att riva och bygga nytt och på så sätt lämna ett mindre klimatavtryck.

I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb
Med ett jobb följer att vara behövd och att utvecklas tillsammans med andra. När fler arbetar blir samhället starkare och jämlikare samtidigt som välfärden får bättre förutsättningar.
Långtidsarbetslösheten måste brytas. Genom en aktiv arbetsmarknads- och näringspolitik ska Stockholm utvecklas.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas främst på att det aggregerade årsmålet för sex av kommunfullmäktiges åtta indikatorer uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt samt på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för målet med tillhörande aktiviteter, och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja måluppfyllelsen.

Av 29 nämnder har 29 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 16 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls.

Stadsledningskontoret konstaterar att det aggregerade årsmålet för indikatorn *Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi* inte helt uppnår kommunfullmäktiges årsmål på 11 000. Samtliga berörda nämnder uppmanas i möjligaste mån höja sin ambitionsnivå och i samband med tertialrapport 1 återkomma med reviderat årsmål. Indikatorn *Andel kursdeltagare inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning med godkänt betyg efter fullföljd kurs* är ny och kommunfullmäktiges årsmål kommer att fastställas under 2024.

En väsentlig risk som bedöms kunna påverka måluppfyllelsen för verksamhetsområdesmålet är den ekonomiska utvecklingen. 2024 förväntas bli ett ekonomiskt utmanande år, präglad av en vikande konjunktur och ökad arbetslöshet, vilket påverkar såväl stadens verksamheter, invånare och Stockholms näringsliv. En möjlig konsekvens är ett ökat behov av ekonomiskt bistånd. Stadens jobbtorg och näringslivsfrämjande arbete blir viktiga insatser för att möta kommande års utmaningar.

Under 2024 kommer arbetsmarknadsnämndens arbete med upphandling av nya avtal inom vuxenutbildning slutföras. Nya avtal innebär bland annat mer utbildning i egen regi, samt ett förändrat utbud och studieformer.

Under året ska det införas en jobbgaranti för examinerade på stadens vård- och omsorgscollege för att öka attraktiviteten på utbildningen.

Stadens näringslivsarbete ska vara effektivt och professionellt. Stadens näringslivspolicy ska revideras och aktualiseras och i samband med det ska en etableringsstrategi tas fram. Kommunstyrelsen ska i samarbete med Stockholm Business Region och stadsdelsnämnderna arbeta uppsökande mot lokalt näringsliv i stadens fokusområden och i city.

Myndighetsutövning är det område inom vilket staden har störst rådighet att påverka företagens förutsättningar att starta, verka och växa i Stockholm. För att förbättra stadens NKI (Nöjd Kund Index) och möta företagares behov av effektiv handläggning och god service arbetar staden med att utveckla arbetssätt, kommunikation och digitala tjänster. Miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden har alla särskilt utpekade ansvar att bidra till att myndighetsutövningen når stadens mål för NKI.

I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Långsiktiga bostadsmål och bostadsförsörjningen ska säkerställas genom en hög byggtakt, fler hyresrätter, fler bostäder med många rum, lägre hyror, blandade boendeformer samt vräkningsförebyggande och bostadssociala insatser. Hemlöshet ska motverkas och trångboddheten ska minska särskilt för barnfamiljer. Stadsutvecklingen ska främja social och miljömässig hållbarhet.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas främst på att det aggregerade årsmålet för åtta av kommunfullmäktiges åtta indikatorer uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt samt på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för målet med tillhörande aktiviteter, och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja målluppfyllelsen.

Av 29 nämnder har 28 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 4 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls.

En väsentlig risk som bedöms kunna påverka måluppfyllelsen är det försvagade marknadsläget för bostäder. Inbromsningen i bostadsbyggandet fortsätter och bostadsrättsbyggandet har i princip stannat in helt. Kommunfullmäktiges mål är att 140 000 bostäder ska byggas till år 2035. Årsmålen för markanvisningar och detaljplaner har justerats ned för att anpassas till marknadsläget. De kommer dock fortfarande att vara en utmaning att nå.

Måluppfyllelse förutsätter att nämnder och bolagsstyrelser mobiliserar kring bostadsmål och bostadsförsörjning, utvecklade behovsbedömningar, arbetssätt, styrning och uppföljning. För att möta den vikande konjunkturen behöver särskilt fokus läggas på en aktiv portföljstyrning och bostadsprojekt med hög genomförbarhet i närtid.

Nämnder och bolagsstyrelser planerar för ett stort antal aktiviteter som främjar måluppfyllelse. Nya riktlinjer för bostadsförsörjningen ska tas fram och få tydligt genomslag i markpolitiken och en gemensam plan för att garantera genomförandet av bostadsbyggandet inom nya tunnelbanans influensområden ska tas fram.

En ökad andel av markanvisningarna ska gå till de kommunala bostadsbolagen vilkas ansvar för den totala måluppfyllelsen därmed har ökat. Bolagsstyrelserna arbetar aktivt för att säkerställa ett hållbart och prisvärt boende utifrån utmanande förutsättningar. Exempelvis satsas på industriell produktion, uppväxling av Stockholmshuset, samt att lyfta betydelsen av att lägenheter tillgängliggörs genom flyttningar inom befintligt bestånd. Exploateringsnämnden kommer också att tillsammans med bolagsstyrelserna arbeta för att öka den samlade projektportföljen, där Stockholmshuset bör utgöra minst hälften.

Stadsutvecklingen ska bidra till social hållbarhet, vilket kommer att säkerställas bland annat genom utvecklade processer för till exempel invånarinflytande och områdesplanering utifrån lokala behov. Ett hållbarhetsprogram för Järva planeras att beslutas under året, vilket ska tydliggöra den gemensamma inriktningen och strategier för det fortsatta arbetet inom Fokus Järva.

Investeringsstrategins princip om att exploateringsprojekt ska vara lönsamma innebär en utmaning i områden där inkomster från markförsäljningar och tomträtsintäkter är lägre. För att alla delar av staden ska kunna utvecklas med en hög grad av stadskvalitet, och i enlighet med översiktsplanens intentioner, har exploateringsnämnden medgivits rätt att fatta beslut om olönsamma projekt till ett sammanlagt nettonuvärde om 500 miljoner kronor. Nämnden har identifierat sju lönsamma projekt som ska bära satsningen.

För att utveckla arbetet mot hemlöshet kommer socialnämnden under året bland annat se över hur kommande hemlöshetskartläggning kan kompletteras med annan information. Syftet är att ge en bredare bild av hemlöshetens utveckling och på så sätt även ge underlag för fler rekommendationer kring hur staden kan arbeta för att nå målet om en nollvision för hemlöshet.

Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Staden ska vara en högt skattad arbetsgivare med trygga anställningar, bra anställningsvillkor och stora möjligheter att utvecklas i yrket. För en långsiktigt hållbar verksamhet samt för att behålla och rekrytera medarbetare ska ökade kompetensutvecklingsinsatser genomföras, en god arbetsmiljö säkerställas och antalet timavlönade minimeras.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas främst på att det aggregerade årsmålet för kommunfullmäktiges indikator uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt samt på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för målet med tillhörande aktiviteter, och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja måluppfyllelsen.

Av 29 nämnder har 29 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 16 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls.

Stadsledningskontoret konstaterar att det aggregerade årsmålet för de obligatoriska nämndindikatorerna *Andelen arbetade timmar av timavlönad personal inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning* samt *Andelen arbetade timmar av timavlönad*

personal inom äldreomsorg inte helt är i nivå med kommunfullmäktiges ambition. Stadsledningskontoret ser också risker att nämnderna inte når målen.

Samtliga stadsdelsnämnder uppmanas ta fram aktiviteter för att säkerställa att andelen arbetade timmar som utförs av timavlönade minskar inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Samtliga stadsdelsnämnder utom Farsta uppmanas att ta fram aktiviteter för att säkerställa att andelen arbetade timmar som utförs av timavlönade minskar inom äldreomsorg.

För staden som arbetsgivare är kompetensförsörjning, chefers förutsättningar i arbetsgivarrollen, systematiskt arbetsmiljöarbete, heltid som norm och att minska antalet timavlönade prioriterade områden. Alla centrala för att skapa goda förutsättningar för verksamhetens måluppfyllelse. För att nå goda resultat inom dessa prioriterade områden är det viktigt att alla nämnder och bolagsstyrelser fortsätter bidra till utvecklingen inom området och genomför planerat arbete.

Under året ska stadsdelsnämnderna genomföra analys och organisationsöversyn för att implementera stadens nya riktlinje för chefsstruktur.

Alla stadens nämnder har upprättat kompetensförsörjningsplaner på tre års sikt. Berörda nämnder fortsätter att driva arbetet enligt handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare samt handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare. Medel från kompetensutvecklingssatsningen har beviljats för kompetensutveckling inom svenska språket både inom äldreomsorg och förskola, utbildningar inom demens och geriatrik för olika yrkesgrupper inom äldreomsorgen samt utbildningar inom psykisk ohälsa för medarbetare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt äldreomsorg.

Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Staden ska ha en hög beredskap genom att inneha rådighet över viktiga samhällsfunktioner och välfärden. Kommunal egenregiverksamhet bör finnas inom alla områden som staden har ansvar för och om en privat aktör fallerar ska staden ha beredskap att ta ansvaret. Kraven på verksamheternas kvalitet ska vara samma

oavsett driftform. Beredskapen ska stärkas, med fokus på bland annat konsekvenser av internationella konflikter.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas främst på att det aggregerade årsmålet för två av kommunfullmäktiges två indikatorer uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt samt på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för målet med tillhörande aktiviteter, och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja måluppfyllelsen.

Av 29 nämnder har 29 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 16 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls.

En väsentlig risk som bedöms kunna påverka måluppfyllelsen för verksamhetsområdesmålet är det allvarliga och osäkra omvärldsläget som kan påverka planerat arbete kopplat till beredskap inom målet och omprioriteringar kan därför behöva göras.

Under året ska kommunstyrelsen se över och revidera stadens program för inköp och andra relevanta styrdokument som styr och vägleder inköpsarbetet i den riktning som är nödvändig för att uppnå önskade hållbarhetseffekter. Det reviderade programmet ska också tydliggöra att det inför beslut om upphandling av verksamhet bör övervägas om verksamheten kan utföras i egen regi.

Fastighetsnämnden har för att främja sund konkurrens och motverka organiserad brottslighet påbörjat ett arbete med tydligare krav vid upphandling, kartläggning av hela kedjan av entreprenörer och oannonserade kontroller på byggarbetsplatser. Syftet är att säkerställa att byggtreprenader i alla leverantörsled uppfyller sitt samhällsansvar gällande sociala och arbetsrättsliga förhållanden samt att motverka ekonomisk brottslighet.

Flertalet stadsdelsnämnder planerar för att verksamheter återgår till egen regi. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd planerar att Solrosens dagverksamhet samt vård och omsorgsboendet Tussmötegården återgår i egen regi. Farsta stadsdelsnämnd planerar för att hemtjänstens nattpatrull återgår i egen regi under 2024.

I syfte att höja stadens beredskapsförmåga fortsätter flera nämnder att arbeta med uppdrag kopplat till beredskapslager och måltidsberedskap. Berörda nämnder och bolagsstyrelser påbörjar arbetet inom ramen för stadens sektorsorganisation för civil beredskap med fokus på planeringsåtgärder under 2024. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska inleda arbete med en ny cykel för sina risk- och sårbarhetsanalyser. En stadsövergripande krigsövning ska genomföras under 2024.

Flertalet nämnder och bolagsstyrelser beskriver ett fortsatt arbete med kontinuitetshantering av samhällsviktig verksamhet. Kyrkogårdsnämnden ska exempelvis ta fram rutiner för att verka i en strömlös miljö och Stockholms Hamn AB ska arbeta för att stärka motståndskraften mot cyberattacker.

Informationsklassning är en central aktivitet inom informationssäkerhetsarbetet. Nämnder och bolagsstyrelser kommer att fokusera på att genomföra informationsklassningar av processer och system där högst risk identifierats. Flera nämnder och bolagsstyrelser arbetar med den lokala incidenthanteringsrutinen. Servicenämnden kommer bland annat fokusera på att rutinen stödjer så många olika typer av incidenter som möjligt.

Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser
Stadens brottsförebyggande arbete ska stärkas och vila på de två benen situationell prevention och social prevention. Tryggheten i det offentliga rummet ska öka, bland annat genom trygghetsinvesteringar och platssamverkan. Det dödliga våldet i kriminella miljöer ska motverkas. Stadsmiljön ska vara ren, välskött och tillgänglig.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas främst på att det aggregerade årsmålet för tre av kommunfullmäktiges tre indikatorer uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt samt på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för målet med tillhörande aktiviteter, och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja måluppfyllelsen.

Av 29 nämnder har 28 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till

måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 16 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls.

En väsentlig risk som bedöms kunna påverka måluppfyllelsen för verksamhetsområdesmålet är den fortsatt allvarliga situationen i samhället med gängkriminalitet och dödligt våld som påverkar staden som helhet. Även systemhotande brottslighet som välfärdsbrott bedöms vara en faktor som kan påverka negativt. Stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete är omfattande, och sker till stor del utifrån samverkansöverenskommelsen med polisregion Stockholm, vilket beskrivs vidare på nästa sida. De olika undersökningar som mäter upplevelsen av trygghet i staden visar dock att samhällsutvecklingen inte påverkat utfallen i negativ riktning.

Kopplat till indikatorn som mäter stockholmarnas upplevelse av trygghet i den stadsdel där man bor finns en utmaning ur ett jämlikhetsperspektiv, där skillnaden mellan det stadsdelsområde som har högst respektive lägst utfall i medborgarundersökningen 2023 uppgår till 37 procentenheter.

Ytterligare risker är kopplade till de indikatorer som mäter stockholmarnas upplevelse av renhållning och städning samt av att skötsel av parker och grönområden fungerar på ett tillfredställande sätt där satta årsmål inte nåtts under 2023. Stadsledningskontoret ser arbetet med att öka nöjdheten med renhållning, städning och skötsel av parker och grönområden som ett långsiktigt arbete där olika aktörer har ansvar för olika delar och vill understryka vikten av att stadens offentliga miljö är välskött. Generellt sett behöver stadens nämnder utveckla arbetssätt och stärka arbetet med renhållning och städning.

Stadsledningskontoret bedömer, utifrån tidigare års utfall, att det finns risk att årsmål gällande stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning inte uppnås trots att det aggregerade målvärdet ligger i linje med kommunfullmäktiges målnivå. Detta då ett flertal stadsdelsnämnder inte på ett tydligt sätt beskriver hur arbetet med öka nöjdheten med renhållning och städning ska genomföras under året. Farsta, Hägersten-Älvsjö, Hässelby-Vällingby, Norra innerstaden, Skarpnäck och Skärholmens stadsdelsnämnder uppmanas att i tertiärrapport 1 beskriva hur de arbetar för att öka stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning.

Under året fortsätter nämnder och bolagsstyrelser det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet, där platssamverkan är en viktig samverkansform. Arbetet kommer till stor del ske med utgångspunkt i de lokala samverkansöverenskommelserna med polisen med fem prioriterade områden. Samtliga stadsdelsnämnder har tagit fram lägesbilder som kommer vara grunden till de åtgärdsplaner som tas fram under första tertialet. Arbetet för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet samt arbetet mot våldsbejakande extremism integreras med åtgärdsplanerna.

Det förebyggande arbetet för att förhindra att barn och dras in i kriminalitet eller börjar uppvisa andra typer av nedbrytande beteende fortlöper, bland annat i form av föräldrastödsprogram samt samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och fritidsverksamhet.

Även arbetet med att stötta individer som vill lämna en kriminell livsstil samt att samverka mot det dödliga våldet inom kriminella miljöer fortsätter. Arbetet är långsiktigt och bedrivs bland annat genom sociala insatsgrupper, stadens avhopparverksamhet samt en nära samverkan med polis och kriminalvård enligt modellen *Trefas*.

Arbetet mot välfärdsbrott fortsätter, både det ordinarie, löpande arbetet samt arbetet utifrån kraftsamlingen för att motverka välfärdsbrott som fokuserats mot ett antal identifierade riskområden. Det löpande arbetet mot välfärdsbrott utgörs bland annat av intern kontroll kopplat till respektive nämnds arbete. Inom ramen för kraftsamlingen har arbetsgrupper kopplade till respektive riskområde etablerats. Arbetsgrupperna leds av äldrenämnden, utbildningsnämnden och socialnämnden och samtliga stadsdelsnämnder ingår i någon arbetsgrupp. Berörda riskområden som staden arbetar med under året är hemtjänst, lokalvård, hvb-hem, personlig assistans och daglig verksamhet. I arbetet ingår att ta fram träffsäkra riskprofiler för att riktade kontroller ska kunna göras.

Ytterligare en del av arbetet mot välfärdsbrott är projektet *Samordnad Tillsyn*. Syftet med projektet är att motverka välfärdsbrottslighet och den illegala ekonomin, att skapa sund konkurrens och rättvisa villkor för företag och näringsliv samt att stadens tillsynsarbete ska bidra till ökad trygghet och tillit genom att tillse att regler och lagar följs.

Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Stockholm ska vara en stad för alla vuxna och barn som präglas av öppenhet, jämlikhet, jämställdhet och tillgänglighet. De nationella minoriteternas rättigheter ska stärkas. Staden ska motverka diskriminering och alla former av rasism inklusive antisemitism, antiziganism, afrofobi, islamofobi, och rasism mot samer. Staden ska främja invånarnas och civilsamhällets delaktighet och inflytande och på så sätt stärka demokratiarbetet. Medborgardialoger och medborgarbudget är exempel på verktyg som ska användas. Staden ska präglas av internationellt samarbete som bidrar till ökad handel, kulturella utbyten samt kunskap och forskning.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsområdets årsmål kommer att uppnås helt under 2024.

Bedömningen grundas främst på nämndernas och bolagsstyrelsernas plan för målet med tillhörande aktiviteter och underliggande nämndmål som är framtagna för att stödja måluppfyllelsen. Nämndernas aggregerade årsmål för kommunfullmäktiges indikator uppnår kommunfullmäktiges årsmål helt.

Av 29 nämnder har 29 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls varav majoriteten även tagit fram nämndmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Av 16 bolagsstyrelser har 16 angett på vilket sätt de bidrar till att verksamhetsområdesmålet uppfylls.

En väsentlig risk som bedöms kunna påverka måluppfyllelsen för verksamhetsområdesmålet är att resultatet 2023 för den nya indikatorn *Andel med förtroende för stadsdelsförvaltningen där man bor* har sjunkit i hela staden. Det kan därför bli svårt att nå upp till årsmålet 2024 och det är centralt att frågan fortsatt följs under året. Samtliga nämnder har ändå valt att lägga sina årsmål på samma nivå som kommunfullmäktiges årsmål och mycket arbete planeras för att stärka stockholmarnas förtroende för staden och våra verksamheter. Bland annat är flera medborgarbudgetar planerade att genomföras under året, inom till exempel stadsmiljö, fritidsverksamhet, förskola och äldreomsorg.

Stadsbyggnadsnämnden har ett särskilt mål om att öka deltagandet från grupper som idag är underrepresenterade i samrådsprocesser och dialogaktiviteter, vilket stärker de mänskliga rättigheterna inom ramen för demokratiarbetet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har

för avsikt att stötta stadsdelsnämnderna i identifiering och utveckling av arenor för dialog med invånare, med syfte att ge förutsättningar för omställning som leder till minskat klimatavtryck.

Kommunstyrelsen ska ta fram en årlig jämlikhetsrapport med ett jämlikhetsindex vilket kommer att bidra till att utmaningar identifieras och att insatser kan utvecklas samtidigt som uppföljningen stärks.

Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030 är ett stöd i arbetet med att nå målet om en hållbar och demokratisk stad. Flera nämnder använder också agendan som ett verktyg för att stärka hållbar utveckling, exempelvis kan nämnas exploateringsnämndens, stadsbyggnadsnämndens och stadens bostadsbolags arbete med att bidra till fler lägenheter med många rum, genom ny- och/eller ombyggnad, och hur hyrorna för dessa kan pressas. Ett annat exempel är arbetet för klimaträttvisa som är en ny och viktig utveckling inom stadens klimat- och miljöarbete.

Arbetet med de mänskliga rättigheterna (MR) inklusive jämställdhet, barnrätt, hbtqi-personers rättigheter, nationella minoriteters rättigheter och rättigheter för personer med funktionsnedsättning intensifieras genom implementeringen av stadens kommande MR-program. Många nämnder planerar olika former av kompetensutvecklingsinsatser gällande hbtqi-personers rättigheter. Stadens hbtqi-utbildning kommer att nyttjas. Ett annat exempel är att utbildningsnämnden påbörjat ett samarbete med RFSL med målet att utveckla ett nytt ämnesintegrerat utbildningsmaterial för högstadiet och gymnasiet. Tre stadsdelsnämnder planerar att starta upp ungdomsråd (Bromma, Farsta och Skärholmen) medan Södermalm stadsdelsnämnd har ett ungdomsråd sedan tidigare. Projektet *Utveckla ömsesidiga broar mellan romer och socialtjänsten*, finansierat av sociala investeringsmedel, genomförs av tre stadsdelsnämnder i samarbete med socialnämnden. Projektet ska leda till att fler individer och familjer från den romska gruppen tar del av välfärdssystemets tjänster.

Många nämnder arbetar med att i olika internationella forum synliggöra stadens arbete, få nya idéer och erhålla externa medel. Exempelvis deltar miljö- och hälsoskyddsnämnden i miljö- och klimatforum på EU-nivå som bidrar till att staden kan driva ett proaktivt miljö- och klimatarbete, exempelvis vad gäller energieffektivisering och minskade växthusgasutsläpp. Staden har även blivit medlem i City Hub and Network for Gender Equity

(CHANGE) vilket kommer att bidra till att förstärka stadens arbete för jämställdhet och jämlikhet.

Investeringar

Investeringsbudgeten för stadens nämnder uppgår netto till 9 311 mnkr för 2024, vilket är en ökning med 2 281 mnkr jämfört med 2023. De största förändringarna avser ramarna för exploateringsnämnden som utökats med 1 900 mnkr på grund av två fastighetsförvärv. Fastighetsnämndens och trafiknämndens investeringsverksamhet har ökat med 239 mnkr respektive 232 mnkr. Förändringarna beror främst på de satsningar som görs på idrott och framkomlighet.

Vissa nämnder har aviserat justeringar till följd av utvecklad investeringsredovisning avseende ej aktiverbara utgifter som framöver ska redovisas som drift, enligt Rekommendation 4 från Rådet för kommunal redovisning. Utveckling av stadens investeringsredovisning pågår. Hittills görs justeringar av investeringsplanen genom stadens finansförvaltning. De aktuella investeringsutgifterna som inte får aktiveras och som ska omklassificeras till driftskostnader beräknas uppgå till cirka 544 mnkr för år 2024. De ej aktiverbara inkomsterna från icke offentliga bidrag prognostiseras uppgå till 99 mnkr, vilket medför ett netto om 445 mnkr. Det är exploateringsnämnden som aviserar merparten av de ej aktiverbara utgifterna och inkomsterna.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämndens investeringsbudget uppgår till netto 5 000 mnkr och avser främst investeringar för att möjliggöra bostadsbebyggelse. Med stadens satsning på ökat bostadsbyggande väntas investeringsvolymerna vara fortsatt höga. Investeringsutgifterna uppgår till 7 150 mnkr, varav 1 900 mnkr avser planerade markförvärv inom Årstafältet.

Investeringsinkomsterna uppgår till 2 150 mnkr, varav 200 mnkr utgörs av exploateringsinkomster som är de bokförda värdena av försäljningar i samband med exploatering. Övriga investeringsinkomster utgörs i huvudsak av ersättning från exempelvis ledningsägare för utfört arbete inom av exploateringsnämnden upphandlad entreprenad där nämnden har motsvarande utgifter.

Exploateringsnämndens investeringsplan innehåller projekt omfattande cirka 177 500 bostäder. Av dessa har projekt omfattande

53 100 bostäder genomförandebeslut. Projekt omfattande 124 400 bostäder är i planeringsskede och har inriktnings- eller utredningsbeslut.

De stora stadsutvecklingsprojekten Slussen, Norra Djurgårdsstaden, Årstafältet, Söderstaden och Hagastaden står för knappt tre fjärdedelar av nämndens planerade utgifter under år 2024. De förväntade investeringsinkomsterna hänförs till stor del till projekt Slussen, men även exempelvis Årstafältet, Norra Djurgårdsstaden och Söderstaden.

Nämnden prognostiserar att ej aktiverbara utgifter som hänförs till projekt i investeringsplanen uppgår till 432,8 mnkr och att ej aktiverbara inkomster uppgår till 99,1 mnkr. Icke offentliga bidrag prognostiseras uppgå till 308,9 mnkr.

I budget 2024 har exploateringsnämndens driftbudget ökat med 22,5 mnkr för att rymma ej aktiverbara utgifter som inte ska bokföras på investeringsprojekten. Nämnden prognostiserar att ej aktiverbara utgifter för förvaltningsövergripande administration kan komma att uppgå till cirka 80 mnkr, rättegångskostnader till cirka 9 mnkr och utredningskostnader för projekt i tidigt skede till cirka 15 mnkr. Under 2024 hanteras dessa kostnader genom omföring till finansförvaltningen. Från och med 2025 kommer dessa kostnader inkluderas fullt ut i nämndens budgetförutsättningar.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämndens investeringsbudget uppgår till 1 812 mnkr. Budgeten utgörs av en långsiktig samt en utökad ram. Vidare är den uppdelad i idrottsfastigheter och övriga fastigheter. Nämnden konstaterar att investeringsbehoven överstiger de av kommunfullmäktige budgeterade medlen för de långsiktiga planerna.

Fastighetsnämndens långsiktig investeringsplan, exklusive idrottsanläggningar, uppgår till 440 mnkr. Inom denna ram inryms renoveringarna av Kungsholmen och Farsta brandstation. Härutöver avser nämnden att åter bygga upp Kronobergsparkens parklek, åtgärda Taklanterniner i Liljevalchs konsthall, upprusta ett bergtrum vid Brommaplan samt förvärva bostadsrätter i flera projekt.

Nämndens utökade investeringsplan, exklusive idrottsanläggningar uppgår till 296 mnkr. Inom den tilldelade ramen förväntas nämnden fortsätta upprustningen av Stadsbiblioteket, samt upprustningen

samt anpassningarna av Pilträdet (Kanalhuset), Pilträdet 11 (hus 6) med flera.

Nämndens investeringsram för idrottsinvesteringar uppgår totalt till 1 076 mnr 2024. Prioritering av projekt avseende idrottsfastigheter har skett i samråd med idrottsnämnden. Ramen är uppdelad i en långsiktig och en utökad investeringsram. Inom den långsiktiga investeringsramen finns bland annat projekten: Kristinebergs IP, utbyte av löparbanor på Sätra IP, ny löparbana på Ängby IP, teknisk renovering av ishall på Farsta IP, ny idrottsplats i Mälarhöjden. Härutöver ingår reinvesteringar i fastighetsbeståndet.

I den utökade investeringsplanen för idrottsinvesteringar har nämnden 706 mnr. Av dessa avser 220 mnr projekten Eriksdalsbadet och Vällingby sim- och idrottshall. Även kompensationsinvesteringar ingår här.

Nämnden har under mandatperioden fått utökade medel i form av en idrottsmiljard. Några exempel på stora projekt som pågår under 2024 är:

- Ny servicebyggnad på Vårbergs IP
- Konstgräs och servicebyggnad på Gubbängsfältet
- Ny konsgränsplan på Sjöängens BP
- Ny idrottsplats i Bällsta
- Ny is- och idrottshall i Hagsätra

Nämnden prognostiserar att de ej aktiverbara utgifterna uppgår till 80 mnr.

Idrottsnämnden

Idrottsnämndens investeringsbudget uppgår totalt till 85,7 mnr. Investeringsbudgeten har ökat med 47,6 mnr i kommunfullmäktiges budget för 2024 jämfört med kommunfullmäktiges budget 2023.

I den långsiktiga investeringsplanen om 15,6 mnr ingår främst investeringar i nya pontoner och upprustning av befintliga pontoner i klubbhamnar och allmänna hamnar. Posten maskiner och inventarier om 44,6 mnr kommer användas till inköp till nya och befintliga anläggningar, trygghets-/säkerhetsinvesteringar i lås och larm samt utbyte av gamla arbetsfordon med mera. Exempel på nya anläggningar 2024 är Tellusborgshallen och en ny ishall på Mälarhöjdens IP.

Nämnden har fått en utökad investeringsram 2024 för friluftsverksamhet om 1,5 mnkr avseende underhållsbehov för Bergsundshamn och 24,0 mnkr för genomförande av etapp 2 av Ågesta konstsnöspår. Idrottsnämnden har påbörjat projektering samt förberedande av upphandling av vissa delar av projektet att förlänga konstsnöspåret och har för avsikt att ta upp ett genomförandebeslut i nämnden i början av 2024.

Kulturnämnden

Kulturnämndens investeringsbudget uppgår till 23,3 mnkr. Investeringsbudget fördelas mellan maskiner och inventarier 6,3 mnkr samt utökad investeringsplan 17,0 mnkr. Varje år reserveras 0,6 mnkr till konstinköp och 0,7 mnkr till vård av fontäner och skulpturer. Till följd av stora om- och tillbyggnadsprojekt står nämnden inför en omfattande kostnadsutveckling för lokaler. Det är därför av vikt att nämnden följer verksamheternas kostnadsutveckling.

Kyrkogårdsnämnden

Kyrkogårdsnämndens investeringsbudget uppgår till 125,0 mnkr, varav 30,0 mnkr tilldelats nämnden för att genomföra sitt långsiktiga uppdrag. Medlen avses användas för löpande underhållsåtgärder.

I en utökad plan har nämnden tilldelats 95,0 mnkr. Här ingår medel för bland annat Järva begravningsplats (39,5 mnkr) och en ny ceremonilokal på Strandkyrkogården (36,0 mnkr). Nämnden rapporterar att man avser att senarelägga uppförandet av ceremonilokalen på Strandkyrkogården till följd av att kostnaderna bedöms överstiga de avsatta budgetmedlen.

Stadsledningskontoret konstaterar att prognosen för Järva begravningsplats överskrider beslutad budget med 108 mnkr, motsvarande 30 procent. Kyrkogårdsnämnden beslutade den 14 december 2023 om förslag till reviderat genomförandebeslut för projektet.

Nämnden prognostiserar att de ej aktiverbara utgifterna uppgår till 4,0 mnkr.

Trafiknämnden

Trafiknämndens investeringsbudget uppgår till netto 1 387 mnkr, varav 1 205 mnkr tilldelats nämnden för att genomföra sitt långsiktiga uppdrag. Inom denna budgetpost avser 475 mnkr projekt för förbättrad framkomlighet för gång-, cykel- och kollektivtrafik, vilket utgör en del av en satsning om totalt 2 000 mnkr för perioden

2023-2026. I satsningen ingår även medfinansiering av den gång- och cykelbro som exploateringsnämnden anlägger inom Slussenprojektet. För denna bro har nämnden tilldelats 100 mnkr i utökad plan under 2024. I utökad plan har nämnden även tilldelats 60 mnkr för investeringar i grönstruktur och 20 mnkr för åtgärder i stadsmiljö i fokusområden samt 2 mnkr för åtgärder i Årsta partihallar.

I nämndens planering för 2024 ingår projekt med beräknade utgifter om 307,4 mnkr utöver den tilldelade budgeten, vilket motiveras av att erfarenhetsmässigt ändras förutsättningarna under ett budgetår för flera projekt som medför senareläggning och minskade utgifter. Dessa projekt inryms genom en nedrundningspost, som i kommande prognoser under året kommer att minska i takt med att förutsättningarna klarläggs.

I nämndens budget för 2024 utgör framkomlighetssatsningen netto 508,2 mnkr, varav merparten (256,4 mnkr) avser cykelinvesteringar. För gångåtgärder budgeteras 123,8 mnkr och för kollektivtrafikåtgärder budgeteras 128,0 mnkr.

I syfte att bevara funktionen i den befintliga infrastrukturen bedrivs särskilda reinvesteringsprogram inom områdena belysning, trafiksignaler, gatuytor, byggnadsverk, tekniska installationer och träd med mera. Utgifterna för dessa program planeras uppgå till cirka 430 mnkr. Utöver programmen är det flera av investeringsprojekten som utgör reinvesteringar.

Inom ramen för trafiksäkerhetsarbete (införande av nya hastighetsplaner, skapa säkra skolvägar med mera) planerar nämnden att genomföra åtgärder för cirka 100 mnkr.

Nämnden prognostiserar att de ej aktiverbara utgifterna uppgår till cirka 30 mnkr.

Stadsdelsnämndernas investeringar

Nämndernas arbete med park- och reinvesteringar hanteras inom ramen för den etablerade processen mellan trafiknämnden och stadsdelsnämnderna. Trafiknämnden har i denna process ansvar för att föreslå fördelning av medel för projekt i hela staden. Ambitionen är en likvärdig fördelning över tid, där stadsdelsnämndernas parkplaner är en viktig komponent.

Stadsdelsnämndernas totala investeringsbudget för 2024 uppgår till 230 mnkr, vilket är oförändrat i jämförelse med föregående år.

Samtliga medel fördelades i kommunfullmäktiges budget för 2024, varav 100 mnkr genom trafiknämndens förslag, 100 mnkr genom stadsmiljönyckeln och 30 mnkr för maskiner och inventarier. Stadsdelsnämnderna redovisar utfall och avvikelser från plan i samband med månadsprognoser, tertialrapporter och verksamhetsberättelsen.

Stockholms Stadshus AB

Koncernens soliditet beräknas vid utgången av året uppgå till cirka 37 procent. Detta är lägre än tidigare och en följd av att koncernens investeringsnivå under senare år ökat successivt. Koncernens investeringsbudget uppgår för år 2024 till drygt 13,7 mdkr. Till följd av en generellt hög kostnadsutveckling och inflation är det av yttersta vikt att bolagen fortsätter sin prioritering och uppföljning av investeringsprojekt så att risken för olönsamma projekt minimeras.

Bostadsbolagens investeringar omfattar 4,2 mdkr av koncernens totala investeringsvolym för år 2024. Nyproduktionen av bostäder är ett viktigt mål där kommunfullmäktiges mål för 2023-2026 innebär 3 500 påbörjade bostäder. Det är samtidigt långsiktigt viktigt att genomföra nödvändiga ersättningsinvesteringar i både bostadsbolagens och fastighetsbolagens bestånd. God framförhållning och adekvata underhållsplaner innebär minskade kostnader för akuta reparationer och medför förutom välskötta fastigheter också långsiktigt bättre ekonomiska förutsättningar.

Stockholm Vatten och Avfall ABs (SVOA) projekt *Stockholms Framtida Avloppsrening (SFA)* är det enskilt största projektet i koncernens projektportfölj. Koncernstyrelsen beslutade i december 2023 om ett reviderat genomförandebeslut med ett nytt budgeterat belopp om 19,5 mdkr i 2023 års prisnivå. SVOA uppmanas att noga följa projektets kostnadsutveckling med både hög kvalitet på styrningen av projektet och god kostnadskontroll. SVOA har också stora investeringar, både i samband med exploatering av nya stadsutvecklingsområden och för ersättningsinvesteringar i befintligt ledningsnät. Bolagets investeringsnivå budgeteras för 2024 till 5,1 mdkr.

Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) budgeterar en investeringsnivå om 1,6 mdkr där investeringsnivån följer av stadens utveckling med nyproduktion och ombyggnad av skolor och förskolor. Investeringsnivån är något lägre än tidigare år då bolaget omprioriterar tid och omfattning av projekt till följd av uppdaterade behovsprognoser.

Med nuvarande höga investeringsnivå inom koncernens bolag krävs fortsatt stort fokus på styrning och kostnadsmedvetenhet i investeringsprojekten. Det är nödvändigt för den finansiella stabiliteten att projekten kan genomföras med hög grad av egen finansiering för att minska risken för att kapitalkostnader tränger undan driftskostnadsutrymme och för att minska risken vid höjda räntenivåer.

Medfinansiering

För att kunna genomföra angelägna satsningar på väg- och spårtrafiken i Stockholm är staden medfinansierare i ett antal stora statliga och regionala infrastrukturprojekt. Under perioden 2024-2026 beräknas utbetalningar avseende medfinansiering uppgå till cirka 6 mdkr, varav cirka 40 procent utbetalas år 2024.

Utbetalningarna 2024 avser till stor del medfinansiering av utbyggnad av tunnelbanan enligt Stockholmsöverenskommelsen, ca 1 mdkr, varav utbetalning av förskott uppgår till cirka 300 mnkr. Förskotten ska återbetalas när staden har uppfyllt avtalat bostadsåtagande. I det totala beloppet utbetalningar under perioden 2024-2026 finns även utbetalningar för kollektivtrafikobjekten i Sverigeförhandlingen; Tunnelbanan Älvsjö-Fridhemsplan Roslagsbanan till City och Spårväg syd samt även utbyggnaden av Tvärbana Norr.

De beräknade utgifterna inom Sverigeförhandlingen och Stockholmsöverenskommelsen påverkas av förändringar av avtalade indexjusteringar.

Delbetalningar av stadens bidrag till projekt Stockholms ström för förstärkning och förnyelse av elnätet i Stockholmsregionen förväntas ske under perioden.

Försäljningar

Exploateringsnämnden

Försäljningsinkomsterna till följd av markförsäljningar i samband med exploatering förväntas ligga på något lägre nivå än de senaste åren. Exploateringsnämnden bedömer att dessa inkomster kan komma att uppgå till cirka 1 150 mnkr år 2024. Det så kallade försäljningsuppdraget, som avser försäljningar av mark utanför kommungränsen och friköp av tomträttsmark, är satt till 200 mnkr.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden planerar att avsluta ett antal försäljningar under 2024. Till följd av rådande ekonomiskt läge är försäljningspriserna osäkra men nämnden bedömer, om försäljningarna genomförs som planerat, att de ger ett positivt resultat om totalt 3 mnkr.

Budgetjusteringar

Kommunfullmäktige har i budget för 2024 reserverat medel i central medelsreserv till kommunstyrelsens förfogande för särskilda ändamål. Dessa medel tilldelas eller beviljas av kommunstyrelsen i samband med avstämningsärendet, tertialrapporter eller i särskilda ärenden.

Central medelsreserv

Ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2024 års budget har medgetts budgetjustering för ökade nettokostnader med 57,9 mnkr.

Ur *Central medelsreserv: 4. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2024 års budget har medgetts budgetjustering för ökade utgifter inom investeringsbudgeten med 294,4 mnkr.

Stadsledningskontorets förslag till samtliga budgetjusteringar framgår av bilaga 2. Nedan specificeras vissa budgetjusteringar.

Platssamverkan

I kommunfullmäktiges budget har driftmedel avsatts för arbete med platssamverkan.

Stadsdelsnämnderna tilldelas 30 mnkr för att fortsätta stärka samverkan för trygga och levande platser i samarbete med externa aktörer. I stadens intensifierade arbete med platssamverkan är det viktigt att även övriga berörda nämnder, trafiknämnden i synnerhet, deltar aktivt i samverkan. Finansiering sker ur *Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* och fördelas enligt bilaga 2.

Miljö- och klimatsamordnare

I kommunfullmäktiges budget har driftmedel avsatts för miljö- och klimatsamordnare.

Stadsdelsnämnderna tilldelas 10,0 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* och fördelas enligt bilaga 2.

Lokalt arbete med demokrati och mänskliga rättigheter

I kommunfullmäktiges budget har driftmedel avsatts för åtgärder som bidrar till att utveckla och förstärka det lokala arbetet med demokrati och mänskliga rättigheter.

Stadsdelsnämnderna beviljas medel om 5,6 mnkr. Prioritering av har gjorts utifrån ansökningarnas syfte, målgrupp och arbetssätt som stödjer tillit och förtroende för stadens verksamheter samtidigt som grupper som riskerar att lämnas utanför inkluderas. Finansiering sker ur *Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* och fördelas enligt bilaga 2.

Högtider och evenemangsdagar i fokusområden

I kommunfullmäktiges budget har driftmedel avsatts för evenemang och högtidsdagar i fokusområden.

Nämnderna beviljas medel om 3,0 mnkr. I ansökningarna har Järva som fokusområde och stadsdelsnämnd prioriterats något, en jämn fördelning har gjorts till övriga fokusområden. Finansiering sker ur *Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* och fördelas enligt bilaga 2.

Stadsutvecklingsarbete Östermalmstorg

På Östermalmstorg pågår ett stadsutvecklingsarbete för att bland annat uppföra restaurang- och kioskbyggnader som fastighetskontoret ska uppföra. Fastighetsnämnden tilldelas 2,0 mnkr för att finansiera detaljplanearbetet. Finansiering sker ur *Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* och fördelas enligt bilaga 2.

Naturresevat

I kommunfullmäktiges budget har medel avsatts för investeringsåtgärder i naturresevat, som till exempel toaletter, parkbänkar, målpunkter och skyltar.

Nämnderna beviljas medel om 6,0 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* och fördelas enligt bilaga 2.

Stockholm vid vattnet

I kommunfullmäktiges budget har investeringsmedel avsatts för Stockholm vid vattnet som syftar till att öka vistelsevärden vid vattnet.

Nämnderna beviljas medel om 6,1 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* och fördelas enligt bilaga 2.

Större investeringar på parkmark

I kommunfullmäktiges budget har medel avsatts för de stadsdelsnämnder som har stora investeringsbehov i parkmark till följd av problematik med erosion mm. som inte ryms inom ordinarie investeringsram.

Södermalms stadsdelsnämnd beviljas medel om 2,5 mnkr.

Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* och fördelas enligt bilaga 2.

Klimatinvesteringar

I kommunfullmäktiges budget har investeringsmedel avsatts för klimatförbättrande åtgärder som bidrar till minskade växthusgasutsläpp och minskad sårbarhet orsakad av kommande klimatförändringar.

Nämnderna beviljas medel om 216,2 mnkr. Prioritering har gjorts utifrån klimatnytta Av de beviljade ansökningarna avser 56 projekt leda till minskad klimatpåverkan och 16 projekt leda till ökad klimatanpassning samt 8 projekt ha en multifunktionell påverkan. Finansiering sker ur *Central medelsreserv 4. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* och fördelas enligt bilaga 2.

Lokala åtgärdsprogram för vatten

I kommunfullmäktiges budget har medel avsatts för drift- respektive investeringsåtgärder i enlighet med de lokala åtgärdsprogrammen för vattenförekomster.

Nämnderna beviljas driftmedel om 9,4 mnkr samt investeringsmedel om 3,5 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* samt ur *Central medelsreserv 4: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* och fördelas enligt bilaga 2.

Biologisk mångfald

I kommunfullmäktiges budget har medel avsatts för stadens stadsdelsnämnder för drift- respektive investeringsåtgärder som bidrar till genomförande av de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald.

Nämnderna beviljas driftmedel om 7,0 mnkr samt investeringsmedel om 17,0 mnkr. Prioritering av ansökningarna har gjorts baserat på i vilken grad de olika åtgärderna bedöms bidra till biologisk mångfald. Finansiering sker ur *Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* samt *Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* och fördelas enligt bilaga 2.

Hästa gård

I kommunfullmäktiges budget har investeringsmedel avsatts för upprustning av Hästa gård.

Trafiknämnden beviljas medel om 7,0 mnkr för åtgärder som följer av projektets fleråriga genomförandeplan. Finansiering sker ur *Central medelsreserv 4. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* och fördelas enligt bilaga 2.

Parklekar

I kommunfullmäktiges budget har investeringsmedel avsatts för parklekar.

Fastighetsnämnden beviljas medel om 2,3 mnkr för åtgärder avseende Kronobergs parklek och Fagerlinds parklek. Båda projekten planeras att påbörjas under 2024 och fortlöpa under 2025. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 4. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* och fördelas enligt bilaga 2.

Resultatbudget

Mnkr	KF budget 2024	Beviljade budget-justeringar	Av nämnden redovisade omslutningsförändringar	Nämndens justerade budget
Verksamhetens intäkter	9 472,6	-4,0	7 092,2	16 560,8
Verksamhetens kostnader (-)	-61 320,7	-106,6	-6 820,7	-68 248,0
Avskrivningar (-)	-2 547,9	-6,6	-225,5	-2 780,0
Central medelsreserv (-)				
Oförutsedda behov	-791,2	117,2	-46,0	-720,0
Prestationsreserv	-907,7	0,0	0,0	-907,7
Anslagsfinansierad del av pensioner/ arbetsgivaravgifter (-)	-1 997,5	0,0	0,0	-1 997,5
Verksamhetens nettokostnader	-58 092,4	0,0	0,0	-58 092,4
Skatter	63 537,7			63 537,7
Begravningsavgift	229,7			229,7
Inkomstutjämning	-7 401,6			-7 401,6
Kostnadsutjämning	-1 089,3			-1 089,3
Regleringspost	2 845,2			2 845,2
Fastighetsavgift	1 378,6			1 378,6
LSS-utjämning	-1 939,5			-1 939,5
Verksamhetens resultat	-531,6	0,0	0,0	-531,6
Finansiellt resultat (exkl. utdelning)	-600,1			-600,1
Utdelning Stockholm Stadshus AB	1 120,0			1 120,0
Disposition/avsättning begravningsfond	11,8			11,8
Resultat efter finansiella poster	0,1	0,0	0,0	0,1
Förändring av redovisat eget kapital	0,1	0,0	0,0	0,1

Systematiskt kvalitetsarbete

För att stadens verksamheter ska hålla hög kvalitet och bedrivas resurseffektivt arbetar stadens verksamheter systematiskt med att utveckla kvaliteten. Nämndernas och styrelsernas systematiska kvalitetsarbete utgår i huvudsak från Stockholms stads kvalitetsprogram – *Utveckling genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering*.

I verksamhetsplanerna för 2024 beskriver nämnderna sitt systematiska kvalitetsarbete och vad de avser att utveckla under året. Flera nämnder avser stärka förhållningssättet stockholmarnas fokus i verksamheten. De kommer se över och utveckla hanteringen av synpunkter och klagomål eller stärka deltagarinflytandet med hjälp av utvecklade former för dialog. Flera nämnder beskriver även hur de organiserar eller styr för att stärka programmets intentioner. De använder planer och strategier för att förtydliga sitt arbete främst med innovation och digitalisering. Några har tagit fram strategiska områden eller utmaningar som de avser arbeta emot. Några har

skapat strukturer för utvecklingsarbetet. Även portfölj- eller projektstyrning utgör ett viktigt stöd för utvecklingsarbetet.

Flera nämnder hänvisar till att kvalitetsarbetet utgår från stadens kvalitetsprogram, men det är inte alltid tydligt vad det innebär eller hur det kopplar an till intentionerna i programmet. I vissa fall är det svårt att utläsa vad nämnderna särskilt avser att göra med anledning av programmet. Stadsledningskontoret har kontinuerlig dialog med nämnderna, som ett stöd, om hur de kan arbeta för att leva upp till intentionerna i kvalitetsprogrammet.

Nämndernas interna kontroll

Till verksamhetsplanen ska samtliga nämnder bilägga system för intern kontroll, väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan enligt stadens *Tillämpningsanvisningar för nämndernas interna kontroll*.

Nämnderna ska i sin väsentlighets- och riskanalys beskriva och identifiera de processer som är avgörande för att verksamheten ska fungera och målen nås. I väsentlighets- och riskanalysen identifieras och värderas oönskade händelser som hotar processen eller målet. Utifrån väsentlighets- och riskanalysen bedömer sedan nämnderna vilka processer och oönskade händelser som ska följas upp i den interna kontrollplanen. Utöver nämndens egna identifierade processer ska berörda nämnder även ha med ett antal stadsövergripande processer i sin väsentlighets- och riskanalys och bedöma om de ska med i internkontrollplanen. De obligatoriska processerna är styrda till berörda nämnder i ILS-webb under kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål.

Kommunstyrelsen har vid granskning av nämndernas väsentlighets- och riskanalyser uppmärksammat ett antal brister. Flera nämnder har, till exempel, inte identifierat väsentliga processer för alla de verksamhetsområdesmål som de har verksamhet inom. Varje process ska i sin tur ha minst ett arbetssätt, en systematisk kontroll samt en oönskad händelse. Detsamma gäller för samtliga obligatoriska processer och arbetssätt.

Samtliga nämnder uppmanas att till tertialrapport 1 säkerställa att deras väsentlighets- och riskanalys är komplett utifrån stadens tillämpningsanvisningar.

Övrigt

Omslutningsförändringar

Nämnderna redovisar i sina verksamhetsplaner för 2024 omslutningsförändringar. Stadsledningskontoret tillstyrker att nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter om totalt 7 092,2 mnkr i enlighet med bilaga 2.

Resultatenheter

Enligt regler för ekonomisk förvaltning är huvudregeln att nya resultatenheter inrättas, förändras eller avvecklas i samband med nämndernas verksamhetsplaner. Samtliga nämnders resultatenheter 2024 godkänns enligt vad som framgår av bilaga 5.

Justering av indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer fastställdes i budget för 2024. Kommunstyrelsen kan under innevarande år fastställa årsmål samt besluta om förändringar av indikatorer och årsmål. Stadens nämnder uppmanas och stadens bolagsstyrelser uppmanas, genom Stockholms stadshus AB, att i tertialrapport 1 justera och komplettera sina indikatorer och målvärden samt vidta åtgärder enligt vad som sägs i bilaga 3 och 4.

Deltagande i Earth Hour

Earth Hour är en global klimatmanifestation arrangerad av Världsnaturfonden (WWF) som i år äger rum lördagen den 23 mars. Staden har, efter beslut i kommunstyrelsen, deltagit i flera år och har upparbetade rutiner för deltagandet. Kommunstyrelsen föreslås besluta om deltagande även år 2024.

Stadens medverkan i Earth Hour visar på stadens miljö- och klimatengagemang och att staden tar klimatförändringarna på allvar. I centrum för manifestationen står att släcka ljuset under en timme klockan 20.30 till 21.30. Tidigare år har flera märkesbyggnader i Stockholm släckts ned.

Stadens nämnder och bolagsstyrelser medverkar i den utsträckning som de bedömer är möjligt, tryggt och säkert. Preliminärt släcks ljuset under en timme i följande byggnader: Stadshuset, Kulturhuset, Tekniska Nämndhuset, af Chapman och obeliskens vid Sergels torg. Rutiner från tidigare år används när det gäller nedsläckning och kommunikation i stadens kanaler.

Kommunstyrelsen beslutar följande.

Stockholms stad deltar i klimatmanifestationen Earth Hour lördagen den 23 mars klockan 20:30-21:30 2024 i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Ärenden som sambehandlas

Fördelning av statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan, dnr KS 2023/1325

Förskolenämnden ansvarar för att rekvirera medel för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan. Stockholms stad kan rekvirera 249,0 mnkr för 2024. Medlen ska, under förutsättning att rekvisitionen beviljas, nyttjas till riktade insatser via förskolenämnden samt fördelas till stadens stadsdelsnämnder och till fristående utförare av förskoleverksamhet.

Stadsledningskontoret föreslår att fördelningen, efter avdrag för riktade insatser av förskolenämnden om 3,0 mnkr, till 80 procent ska baseras på antal inskrivna barn per den 29 december 2023 och till 20 procent baseras på socioekonomiskt index för verksamhetsområde förskola i budget 2024.

Innan fördelning har avdrag gjorts för det avvecklade statsbidraget för kvalitetssäkrande åtgärder (48,9 mnkr), som ingår i grundschablonen för förskola.

Nedan framgår fördelning per barn inskrivet i förskoleverksamhet per stadsdelsnämndsområde den 29 december 2023.

Stadsdelsnämndsområde	Belopp per inskrivet barn 29 december 2023, kr
Järva	5 960
Hässelby-Vällingby	4 773
Bromma	3 809
Kungsholmen	3 725
Norra innerstaden	3 726
Södermalm	3 806
Enskede-Årsta-Vantör	4 374
Skarpnäck	4 022
Farsta	4 259
Hägersten-Älvsjö	3 885
Skärholmen	5 427

Kommunstyrelsen beslutar följande.

Fördelning av statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan godkänns i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Fördelning av statsbidrag för förvaltningsområden för finska, meänkieli och samiska för 2024, dnr KS 2023/1367

Stockholms stad ingår i förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska. Det innebär att staden erhåller statsbidrag enligt förordningen (2009:1299) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Sametinget betalar varje år ut 3 140 tkr i statsbidrag till Stockholms stad. Staden lämnar årligen en ekonomisk redovisning till Sametinget av de utbetalda medlen och deras användning. Statsbidraget är avsett att användas till de merkostnader som uppkommer i kommunen med anledning av de rättigheter enskilda har enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Stadsledningskontoret har enligt vad som föreskrivs genomfört samråd med representanter för de nationella minoriteterna och kartlagt hur statsbidraget kan användas för att stärka de nationella minoriteternas rättigheter. Förslag om statsbidragets användning har beretts med berörda facknämnder och stadsdelsnämnder.

Kommunstyrelsen har ett strategiskt och stadsövergripande ansvar för uppdraget, vilket bland annat omfattar att besluta om fördelningen av statsbidraget. Varje nämnd som tilldelas statsbidrag ska identifiera hur det används för att täcka nämndens merkostnader för uppbyggnaden av förvaltningsområden. Nämnderna ska redogöra för utvecklingsarbetet och hur medlen har använts samt internfakturera kommunstyrelsen för sina kostnader för uppbyggnaden av de tre förvaltningsområdena.

De insatser och aktiviteter som bekostas av statsbidraget behöver tydligt ingå som ett led i en långsiktig planering för minoritetsarbetet. Staden har tillsammans med samrådsrepresentanterna identifierat en riktning och prioriteringar för hur medlen kan bidra till att flytta fram positionerna i det minoritetspolitiska arbetet. Statsbidraget ska i år i huvudsak gå till utveckling av förskola och äldreomsorg på minoritetsspråk, mötesplatser, språkrevitaliserande insatser och kulturaktiviteter, kulturstöd samt information om rättigheterna och om hur de kan hävdas i staden. Uppbyggnaden av förvaltningsområdet för samiska och meänkieli behöver fortsatt prioriteras, samt insatser som riktar sig mot barn och unga. Kommunstyrelsen ska under året fortsatt utreda samrådsrepresentanternas önskemål om en gemensam plats i

staden som kan verka för att stärka nationella minoriteters rättigheter.

Mot denna bakgrund föreslås att kulturnämnden fortsatt tilldelas en hög nivå av statsbidraget. Insatser för barn och unga samt generationsöverskridande insatser ska särskilt prioriteras. Insatserna ska i den utsträckning det är möjligt planeras och genomföras tillsammans med minoritetsföreträdare och en del av statsbidraget ska gå till kulturstöd till föreningar som företräder minoriteterna.

Förskolenämnden tilldelas statsbidrag för att tillsammans med Södermalms stadsdelsnämnd stödja utvecklingen av förskolan Norrskenet som riktas mot samiska och meänkieli.

Stadsdelsnämnderna bör ha fortsatt fokus på att tillgängliggöra och utveckla träffpunkter, informera om rättigheter i samband med aktiviteter samt genomföra språk- och kulturaktiviteter.

Den del av statsbidraget som Kommunstyrelsen behåller ska tilldelas Finladsinstitutets biblioteksverksamhet.

Stadsledningskontoret föreslår att 2024 års statsbidrag för uppbyggnad av förvaltningsområden för finska, meänkieli och samiska om 3 140 tkr fördelas enligt följande:

- Kommunstyrelsen 100 tkr
- Kulturnämnden 1 190 tkr
- Förskolenämnden 1 000 tkr
- Äldrenämnden 450 tkr
- Kluster 1: stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Södermalm och Norra innerstaden 60 tkr
- Kluster 2: stadsdelsnämnderna Hägersten-Älvsjö och Skärholmen 80 tkr
- Kluster 3: stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck 100 tkr
- Kluster 4: stadsdelsnämnderna Bromma och Hässelby-Vällingby 80 tkr
- Kluster 5: stadsdelsnämnden Järva 80 tkr

Kommunstyrelsen beslutar följande.

Fördelning av statsbidrag för förvaltningsområden för finska, meänkieli och samiska 2024 godkänns i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, under förutsättning att staden erhåller medel från Sametinget.

Ansökan sociala investeringar – Eftervård med hög tillgänglighet för unga i riskzon för kriminalitet, dnr KS 2023/1338

Syftet med sociala investeringar är att motverka utanförskap och social utsatthet. Genom sociala investeringar ska ekonomiska medel föras från kostsamma insatser när problem uppstått, till kostnadseffektiva förebyggande åtgärder.

I den här ansökningsomgången rekommenderas ett projekt beviljas medel:

Eftervård med hög tillgänglighet för unga i riskzon för kriminalitet (Hässelby-Vällingby SDN med SDN Enskede-Årsta-Vantör, Järva och Skärholmen som medsökande). Projektet pågår i tre och ett halvt år med en budget om 47,2 mnkr.

Kommunstyrelsen beslutar följande.

Nämnderna medges medel för sociala investeringar i eftervård med hög tillgänglighet för unga i riskzon för kriminalitet i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Storstockholms brandförsvaret – Verksamhetsplan och budget 2024 med ekonomisk plan för år 2025-2026, dnr KS 2024/79

Storstockholms brandförsvares (SSBF:s) Verksamhetsplan och budget 2024 med ekonomisk plan för 2025-2026 anmäls.

Verksamhetsplanen är framtagen i linje med förbundsordningen och SSBF:s övergripande styrdokument inklusive handlingsprogram enligt LSO 3 kap. 3 och 8 §§ för år 2022–2023. Förbundet budgeterar årligen utifrån beslutade medlemsavgifter och övriga intäkter. SSBF ska ha en god ekonomisk hushållning. Det innebär att arbetet med att nå målen i SSBF:s övergripande styrdokument utförs med de resurser som är avsatta i budget.

SSBF ska redovisa en budget i balans med självfinansiering av investeringar. Ersättning per invånare (446 kr) och belopp per landyta uttryckt i kvadratkilometer (17 000 kr) ger totalt en medlemsavgift för 2024 på 660,1 mnkr.

Kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan av Storstockholms brandförsvares Verksamhetsplan och budget 2024 med ekonomisk plan för 2025-2026 godkänns i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och bilaga 6.